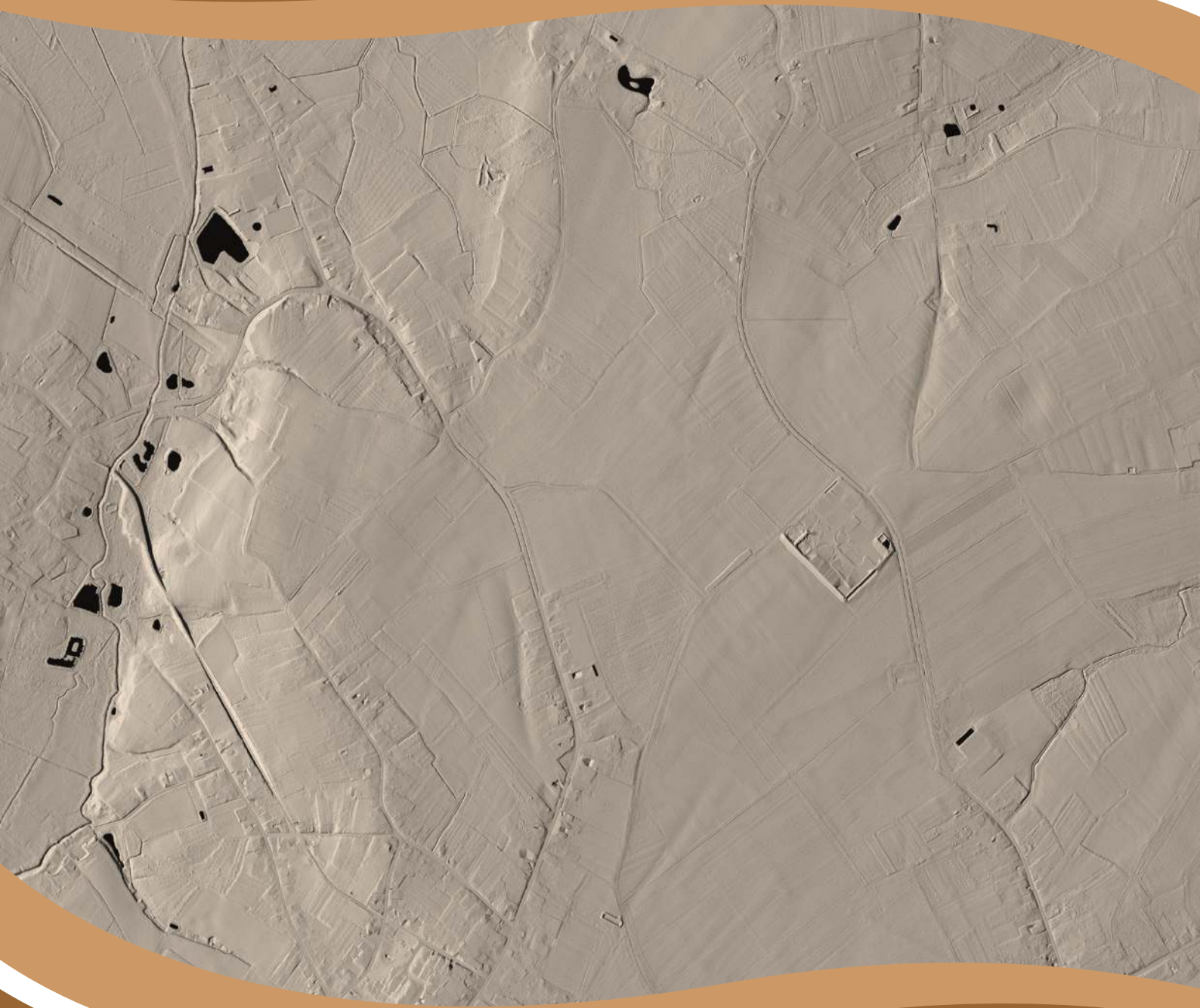

Oude Weierenstraat Archeologienota

T. Deville en S. Houbrechts

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave.....	3
2. Colofon.....	5
3. Beschrijvend gedeelte	6
3.1. Administratieve gegevens.....	6
3.2. Verstoorde zones	9
3.3. Archeologische voorkennis	9
3.4. Onderzoeksopdracht	9
3.5. Randvoorwaarden	11
3.6. Geplande werken	11
4. Landschappelijke ontwikkeling.....	14
4.1. Ligging	14
4.2. Algemeen	16
4.3. Geologie, geomorfologie en bodem.....	16
4.4. Historische situatie en ligging.....	29
4.5. Erfgoedwaarden en archeologische vindplaatsen.....	43
5. Synthese.....	49
5.1. Archeologisch verwachtingspatroon.....	49
5.1.1. Landschappelijke synthese t.b.v. het verwachtingspatroon.....	49
5.1.2. Potentieel voor steentijd artefactensites.....	49
5.1.3. Potentieel voor (proto-)historische sites	50
5.2. Afweging verder onderzoek	50
5.3. Afweging onderzoeksmethoden	53
5.4. Beantwoording onderzoeksvragen	54
6. Samenvatting.....	57
7. Bibliografie.....	59

Uitgegeven bronnen	59
Digitale bronnen.....	60
8. Lijst met gebruikte dateringen.....	63

Bijlagen:

- Bijlage 1: plannenlijst
- Bijlage 2: plannen toekomstige ontwikkeling

2. Colofon

Condor Rapporten 891
Oudeweierenstraat te Kortesseem – Gemeente Kortesseem
Archeologienota

ISSN-nummer: 2034-6387

Auteurs: T. Deville en S. Houbrechts
Foto's en tekeningen: Condor Archaeological Research bvba, tenzij anders vermeld

Condor Archaeological Research, Hasselt, juni 2024.

Condor Archaeological Research bewaart op een beveiligde wijze enkel informatie over opdrachtgevers en initiatiefnemers met specifieke doelen. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Gegevens worden op vraag van de opdrachtgevers of initiatiefnemers aangepast of gewist.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgevers. Voor alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Indien u gebruik wenst te maken van enig materiaal gelieve hiervoor ons te contacteren via info@condorarch.be

Condor Archaeological Research BVBA

Trichterheideweg 11 bus 0.11

3500 Hasselt

Tel 0032 (0)498 59 38 89

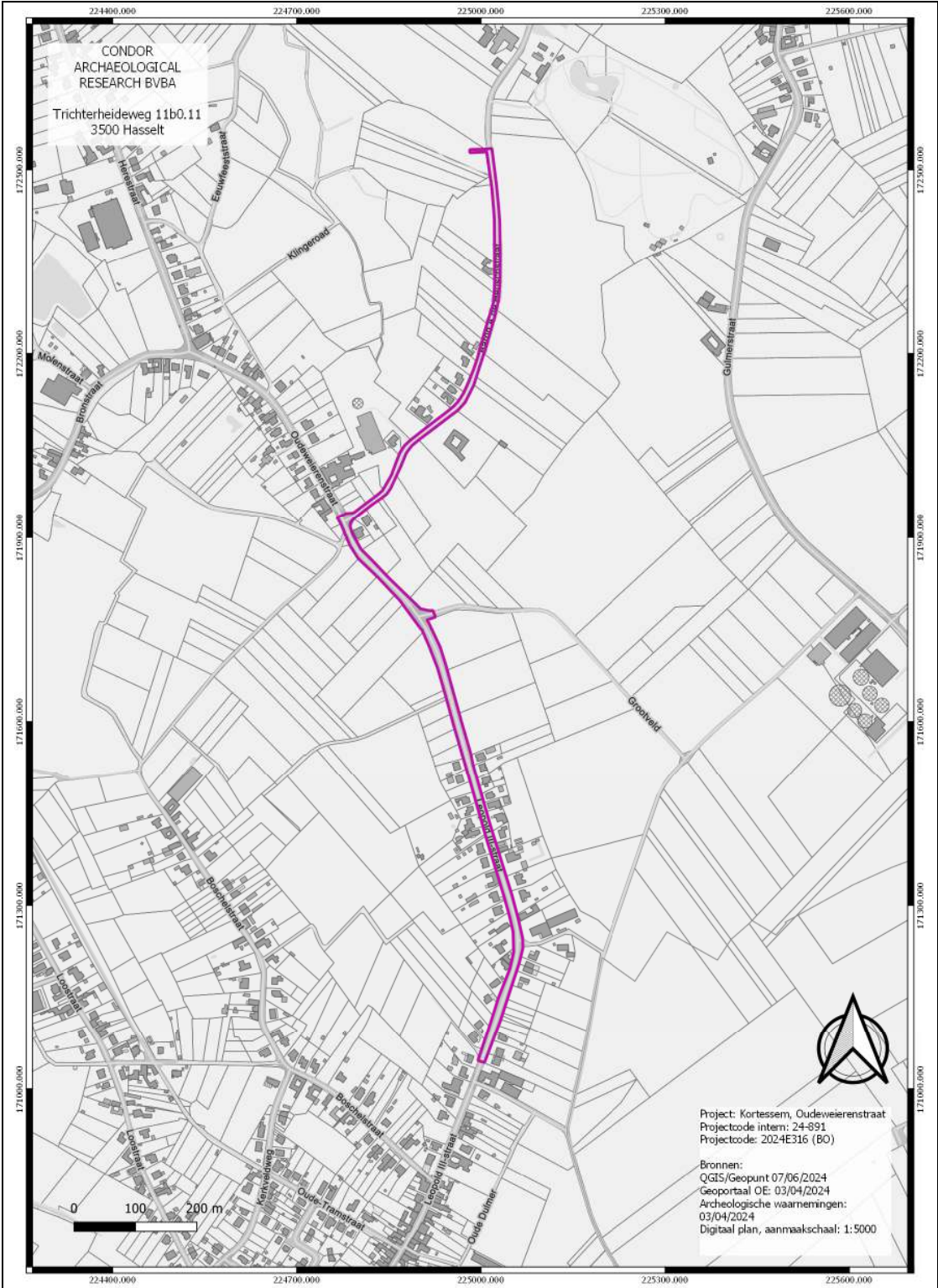
E-mail: info@condorarch.be

www.archeologienota.com

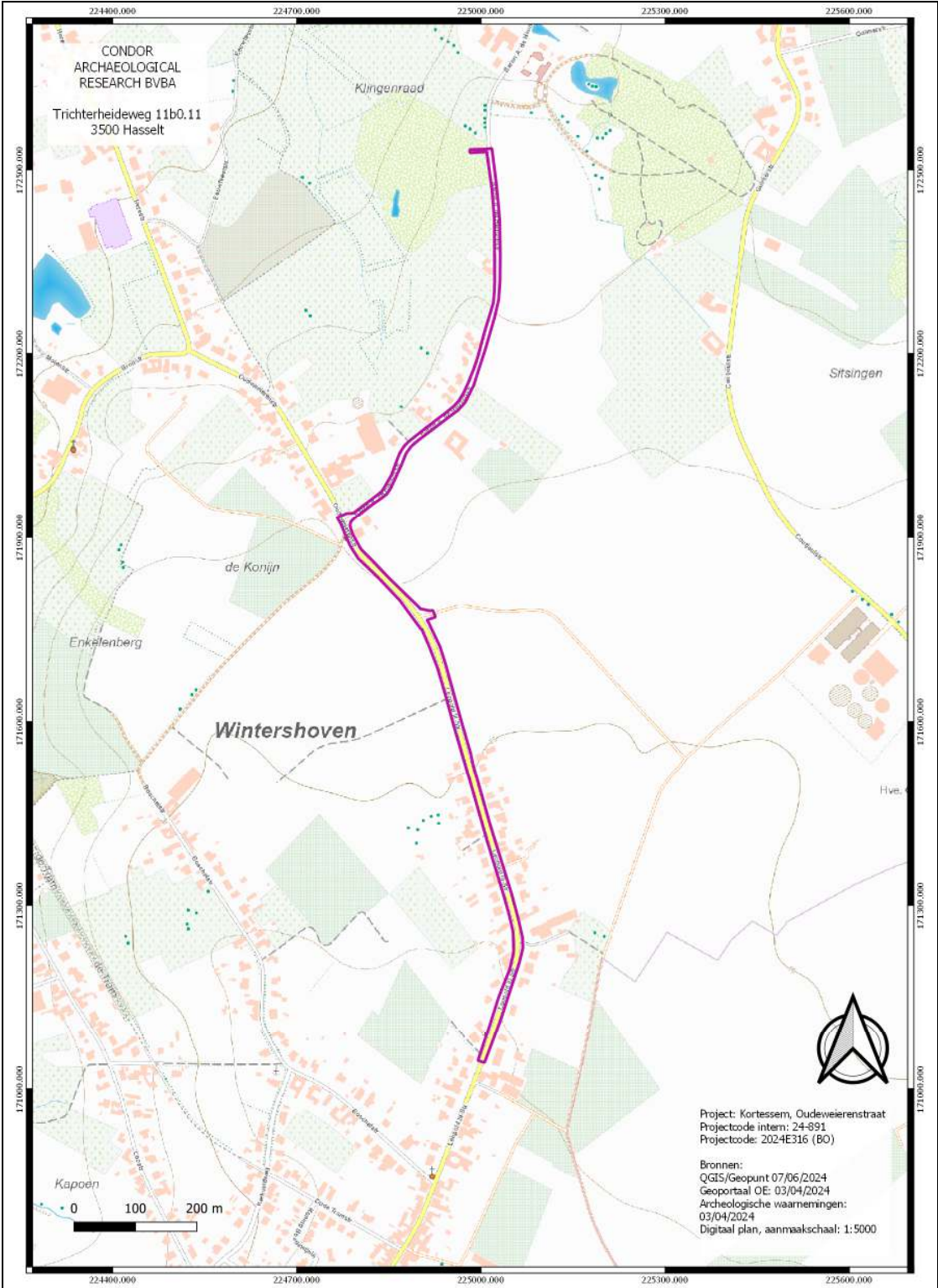
3. Beschrijvend gedeelte

3.1. Administratieve gegevens

Projectcode	2024E316
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Naam en erkennings-nummer erkend archeoloog	Condor Archaeological Research bvba (OE/ERK/Archeoloog/2016/0107), Trichterheideweg 11 bus 0.11, 3500 HASSELT
Interne actoren en specialisten	Deville Tom, erkend archeoloog (OE/ERK/Archeoloog/2016/0108) Houbrechts Sara, archeoloog/GIS-specialist
Extern wetenschappelijk advies	/
Provincie	Limburg
Gemeente	Kortesseem
Deelgemeente	Vliermaalroot
Plaats	Oudeweierenstraat, Baron A. De Heuschstraat, Leopold III-straat
Toponiem	/
Bounding Box	X: 224765.35 Y: 171043.04 X: 225068.06 Y: 172534.79
Kadastrale gegevens	Gemeente: Kortesseem Afdeling: 3 Sectie: B Nrs.: Openbaar domein Gemeente: Kortesseem Afdeling: 3 Sectie: C Nrs.: Openbaar domein
Kaartblad	/
Kadasterkaart	

Topografische kaart

Datum uitvoering	07/06/2024 – 17/06/2024
Thesaurus	Bureauonderzoek, mariene processen, alluviale processen, eolische processen

3.2. Verstoorde zones

Het plangebied bestaat uit het wegtracé van de Baron A. de Heuschstraat, de Oudeweierenstraat en de Leopold III-straat te Vliermaalroot. De totale lengte van het tracé bedraagt 1726 lopende meter. Vandaag de dag is er reeds gedeeltelijk riolering aanwezig. De riolering ligt aan weerszijde van de weg. Waar geen riolering aanwezig is zijn grachten gelegen. De exacte diepte van de riolering is niet gekend, maar we mogen uit gaan van een metersdiepe verstoring. Het plangebied is vandaag de dag volledig verhard. Het betreft een kws-verharding in de Baron A. de Heuschstraat en de Oudeweierenstraat en een betonverharding in de Leopold III-straat. Ook de aanzetdiepte hiervan is niet gekend, maar deze bedraagt waarschijnlijk 50 tot 70 cm.

3.3. Archeologische voorkennis

Er is geen archeologisch onderzoek uit het verleden gekend binnen de grenzen van het plangebied.

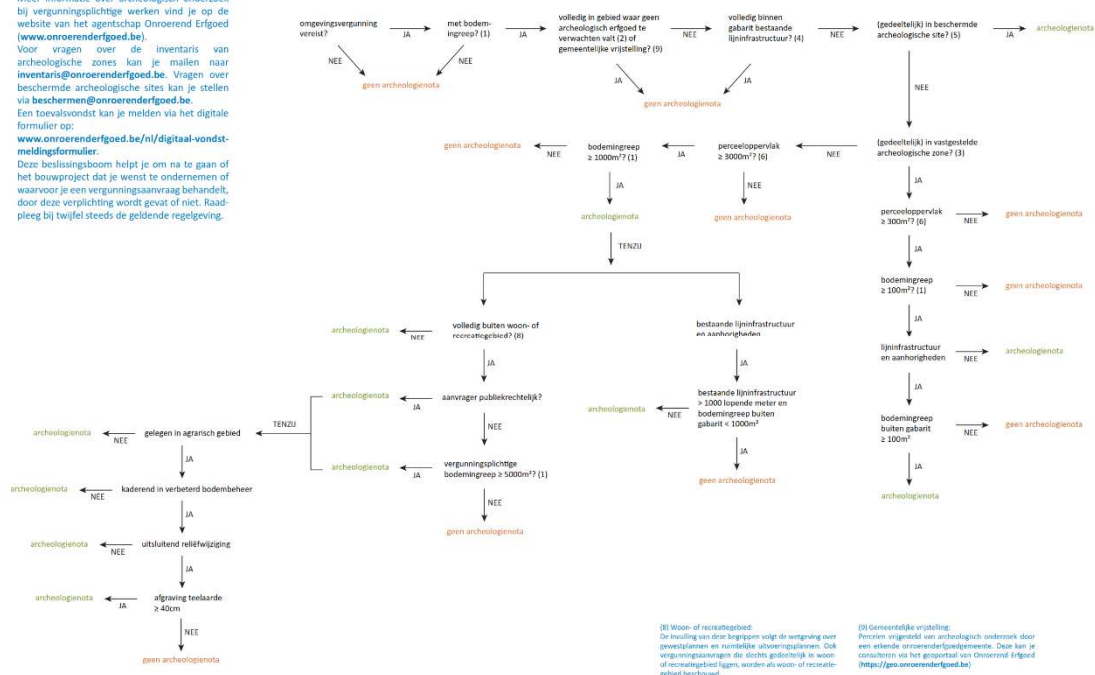
3.4. Onderzoeksopdracht

De wetgeving met betrekking tot archeologie omvat zowel het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 als het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, evenals alle latere wijzigingen die voor archeologie in werking zijn getreden sinds juni 2016.

Een ter akte genomen nota dient verplicht bijgevoegd te worden bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen indien het resultaat uit onderstaande beslissingsboom positief is:

Meer informatie over archeologisch onderzoek bij vergunningsplichtige werken vind je op de website van het agentschap Onroerend Erfgoed (www.onroerenderfgoed.be). Voor vragen over de inventaris van archeologische zones kan je mailen naar inventaris@onroerenderfgoed.be. Vragen over beschermde archeologische sites kan je stellen via beschermen@onroerenderfgoed.be. Een toevalsvondst kan je melden via het digitale formulier op: www.onroerenderfgoed.be/nl/digitaal-vondst-meldingsformulier. Deze beslissingsboom helpt je om na te gaan of het bouwproject dat je wenst te ondernemen of waarvoor je een vergunningsaanvraag behandelt, door deze verplichting wordt gevat of niet. Raadpleeg bij twijfel steeds de geldende regelgeving.

Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen

Dit schema heeft betrekking op omgevingsvergunningen voor stedenbouwkundige handelingen. Voor omgevingsvergunningen voor het verkavelen van gronden en duiding bij de andere begrippen, zie het andere schema.

Afbeelding 3.4.1: Stroomschema archeologie bij stedenbouwkundige aanvragen.

Op basis van Artikel 5.4.1. van het Onroerend Erfgoeddecreet wordt, gezien de aanvrager een publiek-rechterlijke persoon is waarbij het perceel groter is dan 3000 m² en de verstoringsoppervlakte meer dan 1000 m², bij de omgevingsvergunningaanvraag een bekrachtigde archeologienota gevoegd.

Het archeologisch bureauonderzoek heeft als doel om op basis van bestaande bronnen informatie te verzamelen over de aan-of afwezigheid van een archeologische site op het terrein, de karakteristieken, de bewaringstoestand en de wetenschappelijke waarde ervan en zijn relatie met het landschap. Verder wordt een beschrijving gemaakt van de geplande werken waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd, van de uitvoeringswijze van deze werken en van de potentiële impact van deze werken op het bodemarchief.¹

Volgende onderzoeksvragen dienen tijdens het bureauonderzoek behandeld te worden:

- Wat is het archeologisch potentieel binnen de grenzen van het plangebied.
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk?

¹ CGP 2019, p. 29

3.5. Randvoorwaarden

Er zijn geen randvoorwaarden van toepassing voor dit plangebied.

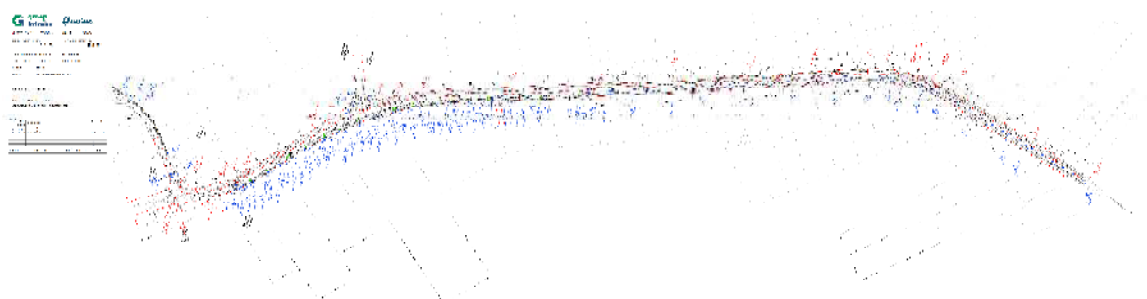
3.6. Geplande werken

Binnen het plangebied zal weldra gestart worden met de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel. Nadien wordt de wegenis opnieuw aangelegd. Alvorens de nieuwe wegenis en nutsvoorzieningen te realiseren, zal het huidige wegtracé ontmanteld worden.

Alle dieptes zijn beneden maaiveld tenzij anders weergegeven. De vuilwaterriolering wordt hieronder afgekort tot DWA, de regenwaterriolering tot RWA.

Om de leesbaarheid te verhogen zijn alle plannen en snedes toegevoegd in bijlage 2.

De RWA start op het zuidoostelijke uiteinde van het plangebied in de Leopold III-sstraat op een bestaande inspectieput (R19) en dit op een diepte van 1.95 m. Er wordt gebruik gemaakt van een betonbuis met een diameter van 500 mm die komt te liggen onder de zuidwestelijke weghelft. Ter hoogte van huisnummer 96 bedraagt de diepteligging 1.85 m (R11). Tegen dat we aan huisnummer 110 zitten zal de leiding worden aangezet op 1.61 m (R7). Voorbij nummer 118 maakt de leiding een knik en zal deze uitmonden in de te verbreden gracht aan deze zijde van de weg. Op de knik bedraagt de diepteligging 1.5 m (R4). De bestaande gracht aan deze zijde van de weg wordt verbreed tot maximaal 4.5 m. Net voor de Oudeweierenstraat 34 zal de gracht aansluiten op een reeds bestaande rioleringsbuis. De diepteligging op de aansluiting bedraagt 2.21 m (R04).

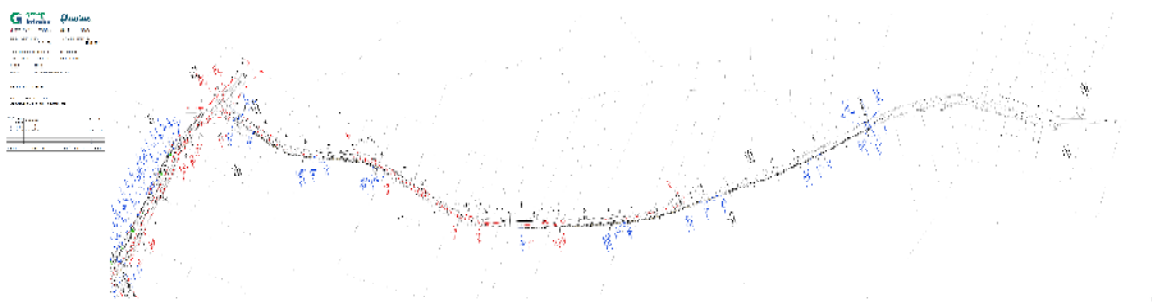

Afbeelding 3.6.1: Rioleringsplan deel1.

In de Baron A. de Heuschstraat zal de bestaande gracht geherprofileerd worden.

In het zuidwesten begint er een nieuwe grèsbuis met een diameter van 250 mm. De DWA-streng start op een diepte van 1.47 m (D21). Ter hoogte van de Leopold III-sstraat 105 ligt de leiding op 2.78 m (D16). Ter hoogte van huisnummer 123 bedraagt de aanzetdiepte 2.27 m (D12). Ter hoogte van inspectieput D10 zal de leiding op 2.07 m worden ontgraven. Aan inspectieput D5 zal de leiding op 1.67 m diepte worden aangezet.

Op het kruispunt tussen de Oudeweierenstraat en de Baron A. de Heuschstraat is er een knooppunt (D1) voorzien. Op het knooppunt zal de leiding op 1.88 m diepte worden aangezet. Vanaf het knooppunt zal er een aansluiting worden gemaakt met een bestaande inspectieput op een diepte van 1.91 m.

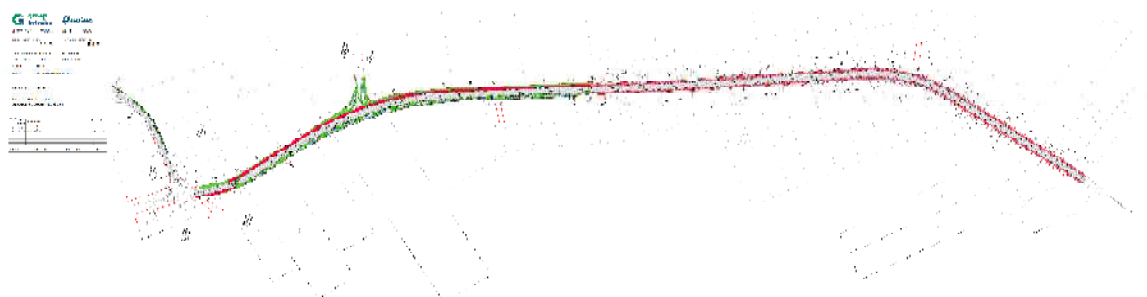
Afbeelding 3.6.2: Rioleringsplan deel 2.

Aan de Baron A. de Heuschstraat 51 zal er een minipompgemaal worden voorzien. Van hieruit vertrekt een persleiding met een diameter van 90 mm over een afstand van 127 m. Deze komt aan in pompstation 1.

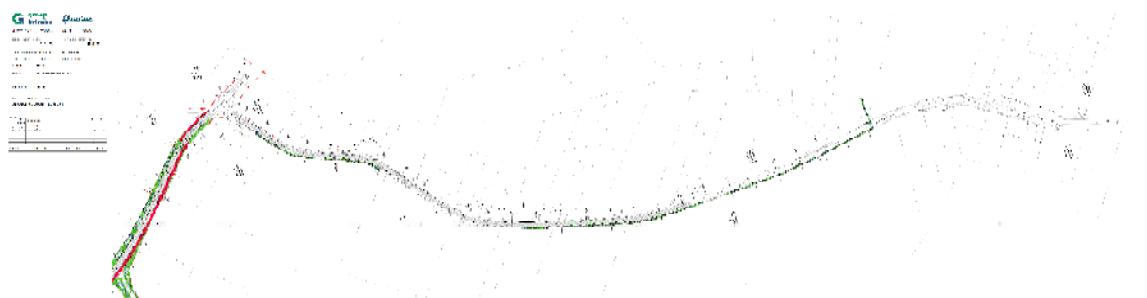
Aan de Baron A. de Heuschstraat 77 begint een nieuwe DWA-streng, een grèsbuis met een diameter van 250 mm die start op een diepte van 1.78 m (D28). Ter hoogte van huisnummer 61 bedraagt de diepteligging 2.36 m (D25). De leiding eindigt ook in pompstation 1. Dat pompstation zal middels een persleiding met een diameter van 90 mm het vuilwater pompen naar inspectieput D22. Die inspectieput zal worden aangezet op een diepte van 1.38 m. Deze inspectieput wordt verbonden met het reeds eerder besproken knooppunt D1.

Na afronding van de rioleringswerken wordt de wegenis heraangelegd. Overal zal de nieuwe rijweg voorzien worden van een KWS-verharding. De top laag heeft een dikte van 4 cm en komt op een dubbele onderlaag van 7 cm ieder te liggen. Hieronder is een steenslaglaag van 10 cm voorzien. Onder deze steenslaglaag is een steenslaglaag van 15 cm en een onderlaag van 20 cm voorzien. De totale opbouw bedraagt 63 cm.

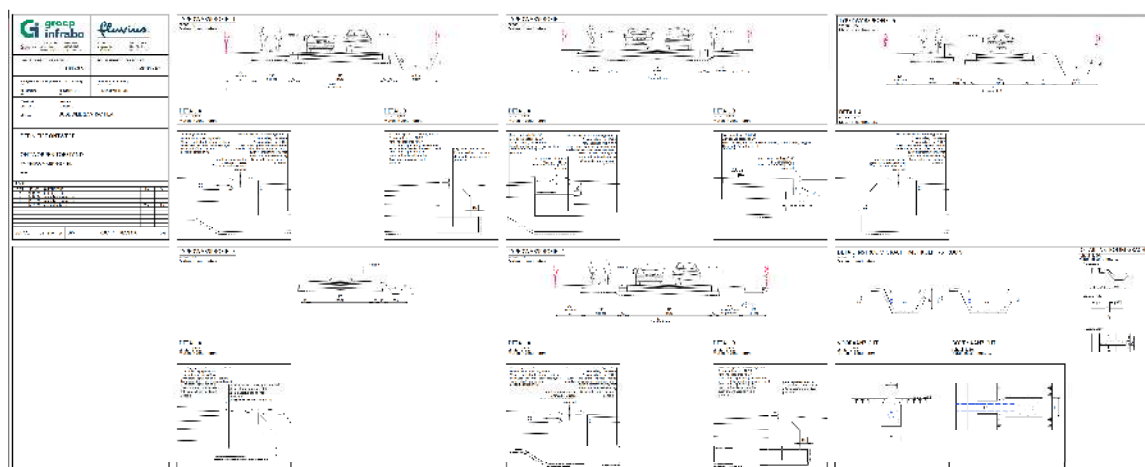
Het fietspad in de Oudeweierenstraat zal opgebouwd worden in een 16 cm dikke ongewapende betonverharding die komt te liggen op een 15 cm dikke steenslagfundering. Hieronder is een onderfundering van 20 cm voorzien. De totale opbouw bedraagt 51 cm. In de Leopold III-sstraat zal het fietspad worden afgewerkt in rode betontegels met een dikte van 8 cm. Deze worden gelegd in een legbed van 3 cm. Hieronder is een steenslagfundering en een onderfundering van respectievelijk 15 en 20 cm voorzien. De totale opbouw bedraagt 46 cm.

Afbeelding 3.6.3: Wegenisplan deel 1.

Afbeelding 3.6.4: Wegenisplan deel 2.

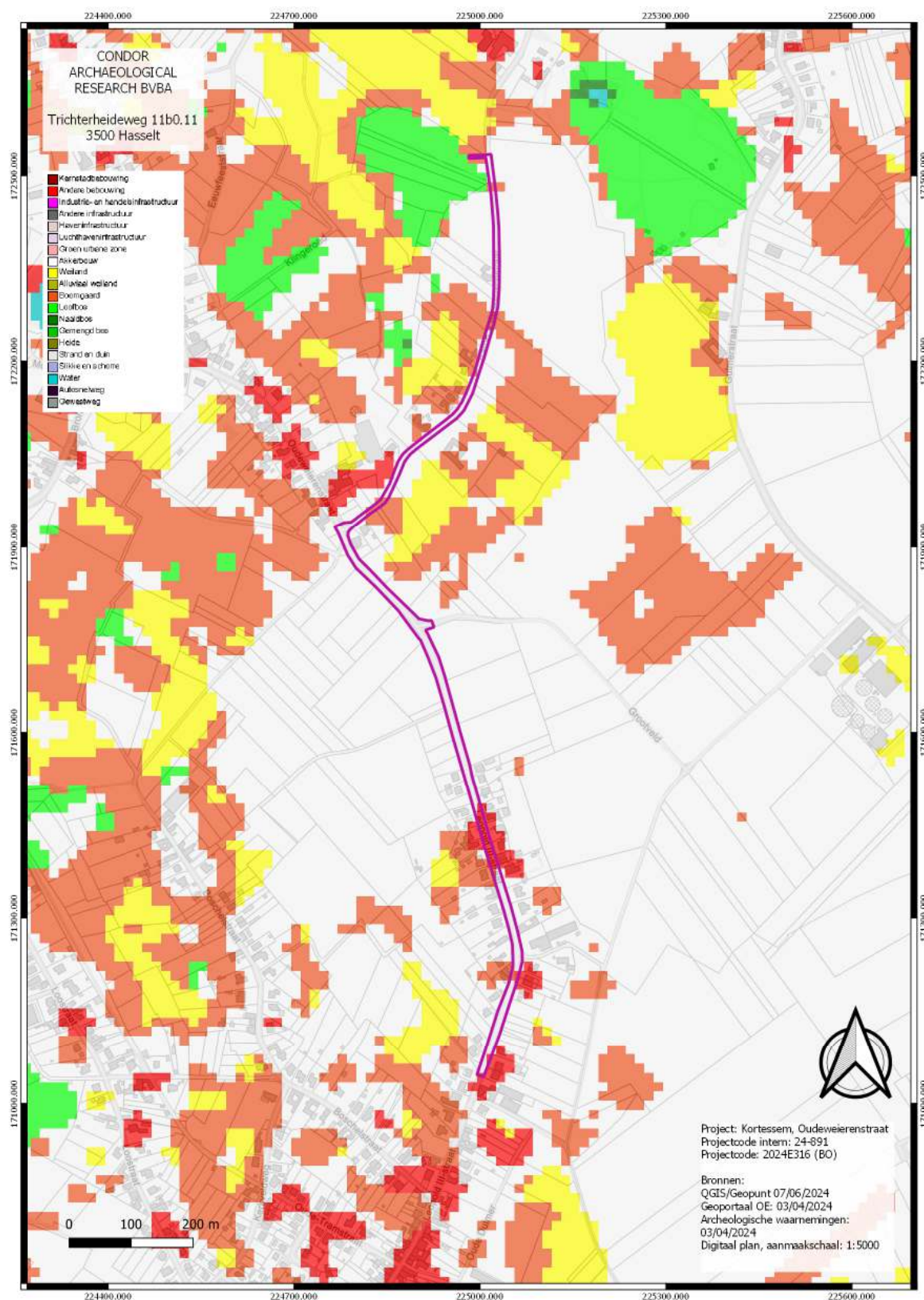
Afbeelding 3.6.5: Typedwarsprofielen.

4. Landschappelijke ontwikkeling

4.1. Ligging

Het plangebied omvat delen van de Oudeweierenstraat, de Leopold III-straat en de Baron A. de Heuschstraat en heeft een totale lengte van circa 1726m.

Volgens de bodemgebruikskaart uit 2001 komt binnen en langs het plangebied akkerland (*afbeelding 4.1.1, kleurcode wit*), weilanden (*afbeelding 4.1.1, kleurcode geel*), boomgaarden (*afbeelding 4.1.1, kleurcode oranje*), loofbossen (*afbeelding 4.1.1, kleurcode fluogroen*) en bebouwing (*afbeelding 4.1.1, kleurcode rood*) voor.

Afbeelding 4.1.1: Bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

4.2. Algemeen

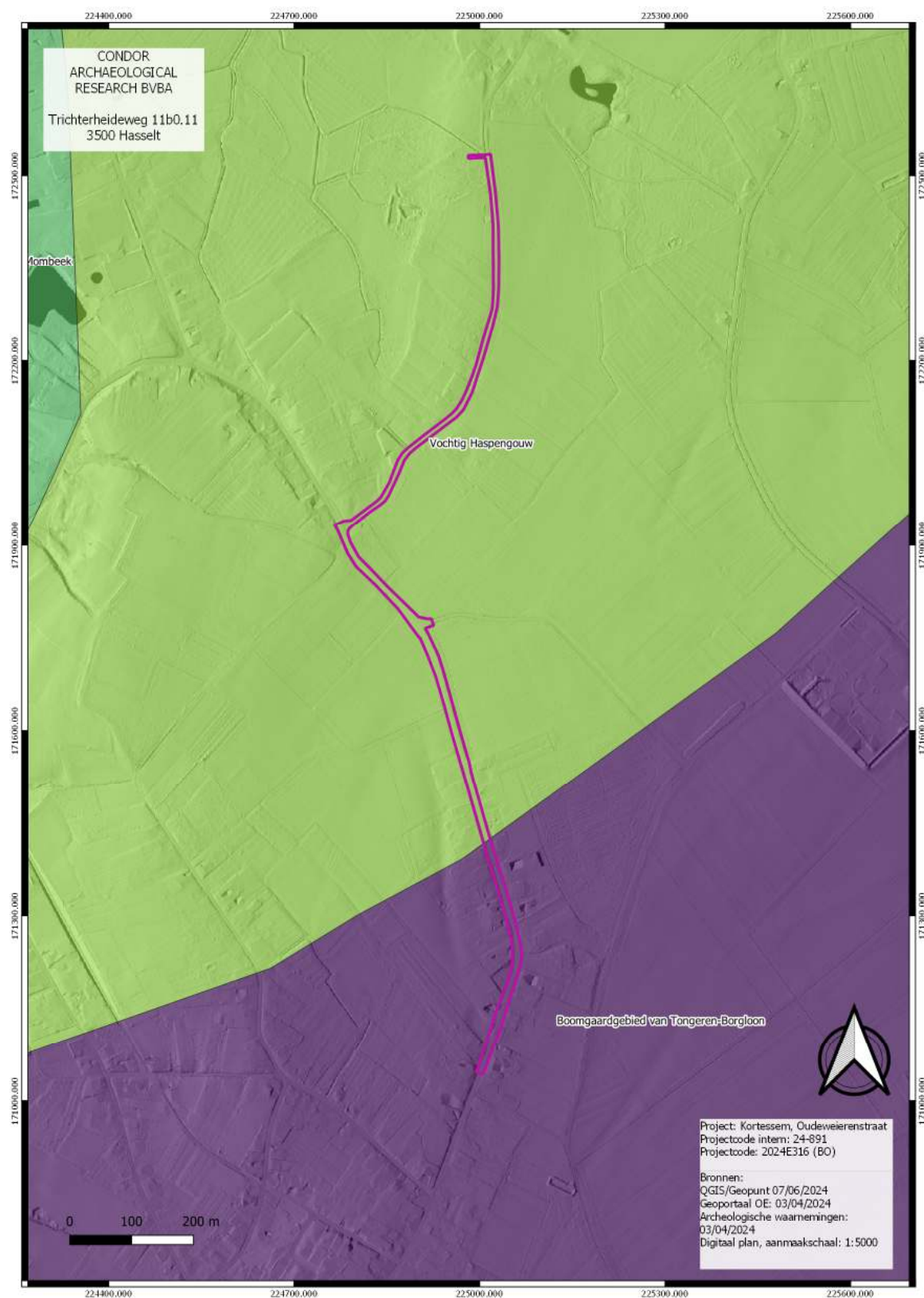
De ligging van archeologische vindplaatsen relateert in hoge mate aan het natuurlijk landschap waarin deze zich bevinden. Het huidige landschap is hierbij intussen het resultaat van een lange en complexe ontwikkeling.

Belangrijke fysische variabelen zijn: de geologie, de geomorfologie, de bodemgesteldheid en de hydrologie. Op basis hiervan kunnen uitspraken worden gedaan over de landschapsgenese, de bodemopbouw, de ligging en stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische vindplaatsen kunnen zijn ingebed. Tevens is van belang het grondgebruik in het heden en verleden te inventariseren.

Bovenstaande elementen zijn gewichtige uitgangspunten om gefundeerde uitspraken te kunnen doen over het archeologische verwachtingspatroon (zie *infra*).

4.3. Geologie, geomorfologie en bodem

Het noordelijke deel van het tracé is volgens de traditionele landschappenkaart gelegen binnen vochtig Haspengouw (*afbeelding 4.3.1, kleurcode lichtgroen*). Het zuidelijke deel ligt in het Boomgaardgebied van Tongeren-Borgloon (*afbeelding 4.3.1, kleurcode paars*).

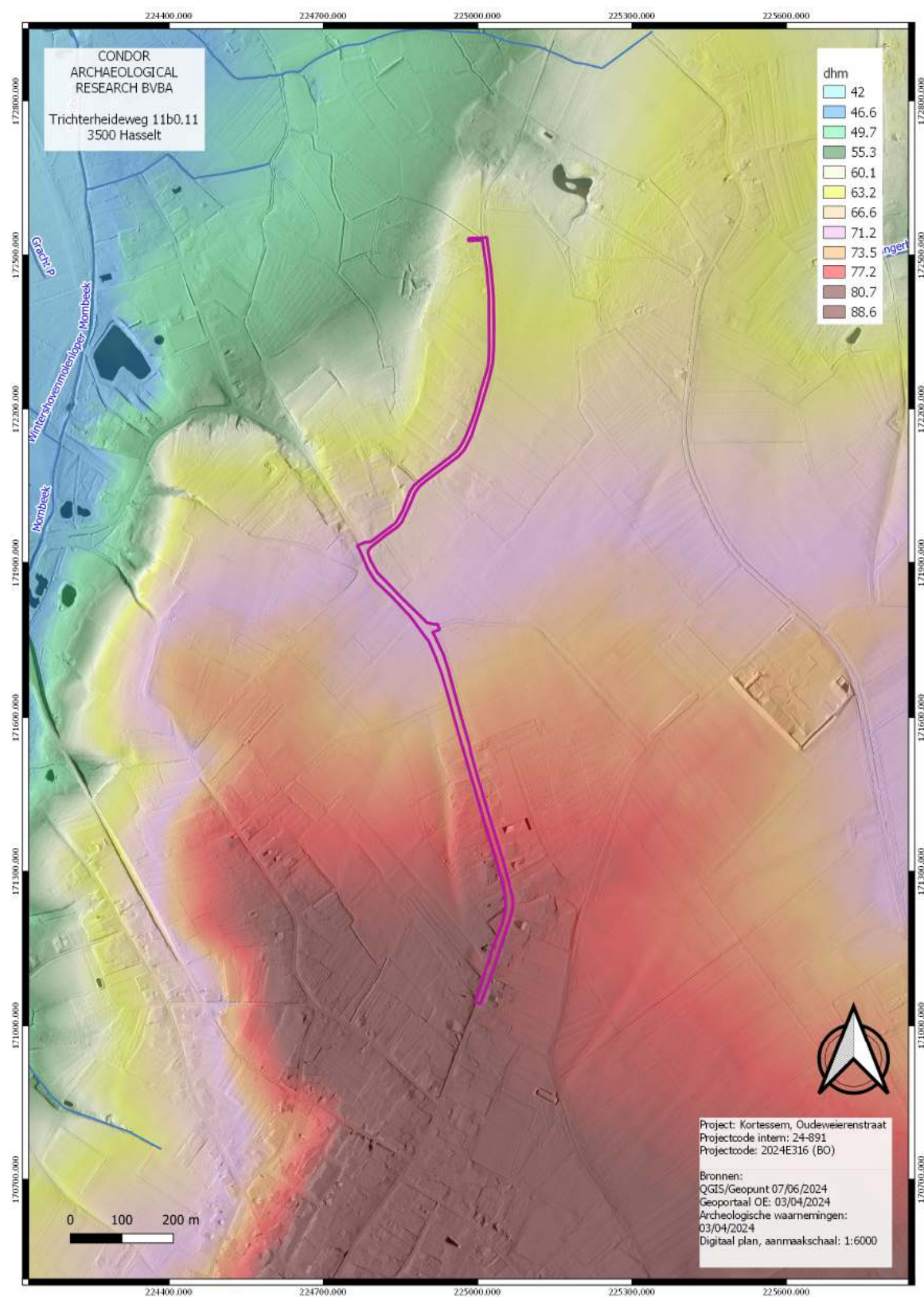

Afbeelding 4.3.1: Uitsnede uit de kaart van de traditionele landschappen met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

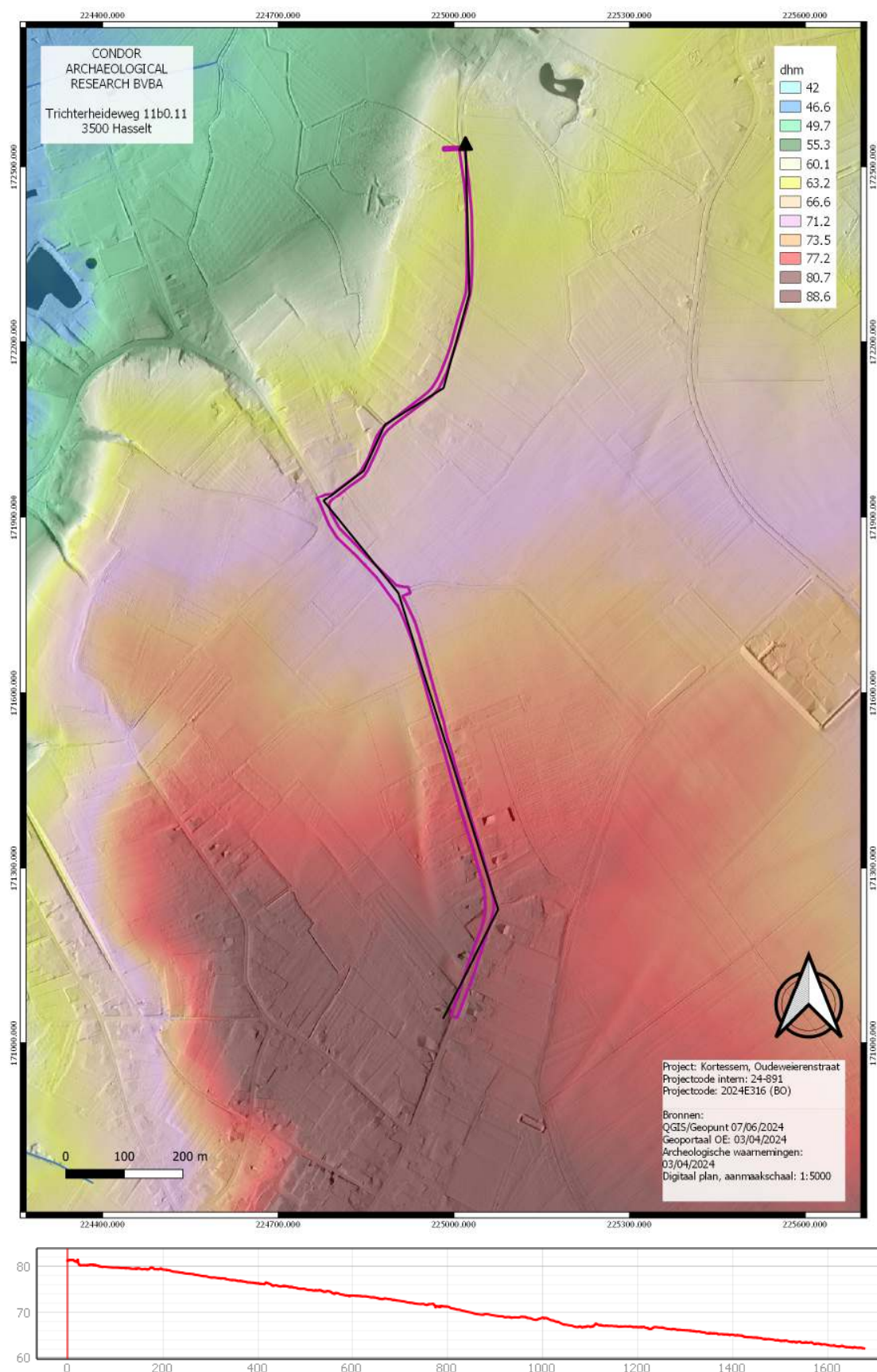
Volgens de uitsnede van het Digitaal HoogteModel (DHM, *afbeelding 4.3.2*) ligt het onderzoekstracé op een rug in het landschap, een interfluvium tussen de vallei van de Mombeek in het westen en de vallei van de Winterbeek in het oosten. De rug zelf helt af in noordelijke richting. Ten westen van de Leopold III-sstraat kunnen we een mogelijk ook een oud wegtracé herkennen.

In de omgeving van het plangebied kunnen we weinig antropogene invloeden herkennen, uitgezonderd hier en daar een kleine afgraving of ophoging.

Binnen het plangebied is één hoogteprofiel genomen van zuid naar noord waarbij het wegtracé wordt gevolgd. Het maaiveldniveau begint op net geen 82 m + TAW. De eerste 200 m is er slechts een zeer zwakke helling te herkennen. Hierna zien we een gelijkmatige helling tot circa 1000 m in het hoogteprofiel. Vervolgens zit er een kleine knik in het landschap en vlakt het maaiveldniveau opnieuw uit over circa 200 m. Het maaiveldniveau situeert zich nu op net geen 68 m +TAW. Vervolgens kunnen we opnieuw een helling herkennen. Het noordelijke uiteinde situeert zich op 62 m +TAW.

Afbeelding 4.3.2: Digitaal HoogteModel van de wijde omgeving van het onderzoeksgebied (paarse kader).

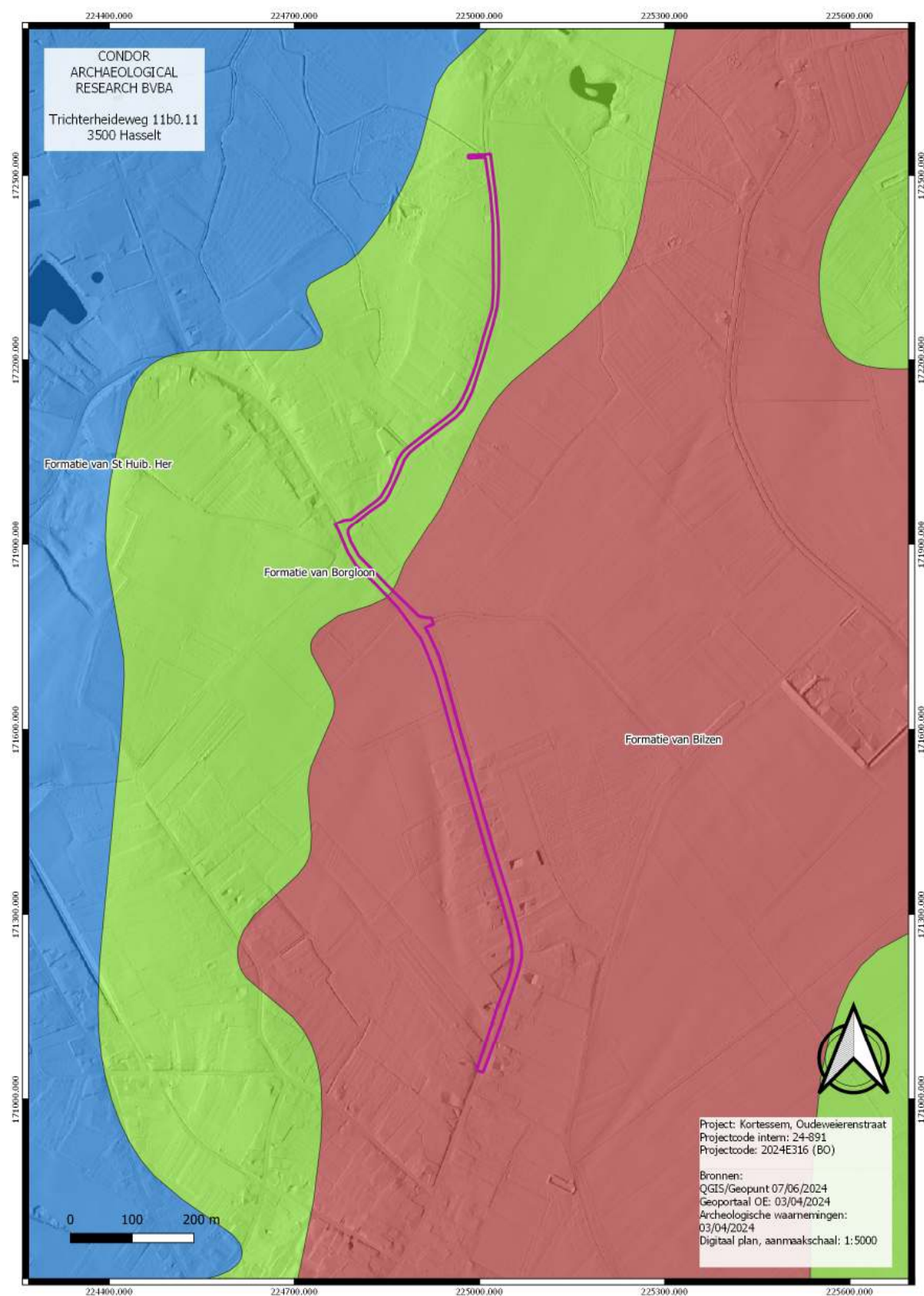
Afbeelding 4.3.3: Hoogtelijn doorheen het landschap van noordoost naar zuidwest. Het plangebied wordt aangegeven met de paarse lijn.

Volgens de Tertiair geologische kaart (*afbeelding 4.3.4*) komen binnen het noordelijk deel van het tracé afzettingen van de Formatie van Borgloon voor (*afbeelding 4.3.4, kleurcode groen*). De Formatie van Borgloon is een geologische formatie uit het vroege Oligoceen (Rupelien, tussen 33,9 en 28,4 miljoen jaar oud) en is 20 tot 10 meter dik, naar het westen toe wordt ze dikker. De formatie behoort tot de Groep van Tongeren en ligt stratigrafisch gezien boven de Formatie van Sint-Huibrechts-Hern en onder de Formatie van Bilzen. In het oosten wordt de formatie verdeeld in het Lid van Henis en het Lid van Alden Biesen; in het westen wordt ze onderverdeeld in de Laag van Heide, het Lid van Kerkom, het Lid van Boutersem en de Laag van Hoogbutsel.

De formatie werd afgezet in een lagune of in fluviatiele spoelvlakten. De basis van de formatie is een naar het oosten toe dikker wordende laag groene en grijze klei, gevolgd door een afwisseling van klei- en zandlagen. De top is een laag gelig zand waarin veel schelpfragmenten voorkomen. De formatie is een bekende vindplaats van fossielen van Oligocene mollusken.

In het zuidelijke deel komt de Formatie van Bilzen voor (*afbeelding 4.3.4, kleurcode rood*). De afzettingen van de formatie van Bilzen bestaan uit mariene zanden en kleien uit het Rupelien (Vroeg-Oligoceen, rond 30 miljoen jaar oud). De eenheid bestaat van basis tot top uit een laag vuursteen- en glauconiethoudend fijn zand (het Zand van Berg), daarbovenop een laag fossielrijke en septariahoudende klei met horizontale bedding (de Klei van Kleine-spouwen) en ten slotte een laag wit zand met kleilaagjes (Zand van Kerniel).

De afzettingen van Bilzen vormen samen met de afzettingen van Eigenbilzen en de Boomse Klei de afzettingen van Rupel. De afzettingen van Bilzen bevinden zich onder, of soms vertand met de Klei van Boom. Wanneer ze voorkomen vormen ze het onderste gedeelte van de afzettingen van Rupel, en liggen daarmee boven op de oudere formaties van Borgloon of Sint Huibrechts-Hern.

Afbeelding 4.3.4: Tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

Volgens de Kwartair geologische kaart² (*afbeelding 4.3.5*) komen in de ondergrond van de Baron A. de Heuschstraat en de Oudeweierenstraat zandlemige afzettingen voor (*afbeelding 4.3.5, kleurcode donkergroen*). Het betreft een afwisselende opeenvolging van dunne laagjes zand die deel uit maken van de Formatie van Wildert en Brabant Leem. De zandfractie en leemfractie zijn gelijkmatig. In het Weichseliaan (115000-15000 jaar geleden) zorgde de nabijheid van de ijsskap en de daarmee samenhangende lage zeespiegelstand ervoor dat zand en silt uit het Noordzeebekken en lokale rivierbeddingen kon worden opgestoven dat door wind in zuidoostelijke richting werd geblazen. De grovere zandfractie afzettingen werd het eerst afgezet waardoor grote delen van Nederland en het noorden van Vlaanderen zandige afzettingen kennen terwijl verder zuidelijk fijnere lemen werden afgezet, namelijk leemafzettingen. Deze zogenaamde dekzandafzettingen die door hun eolische karakter goed gesorteerd zijn en gerolde korrels kent, behoren tot de Formatie van Wildert.

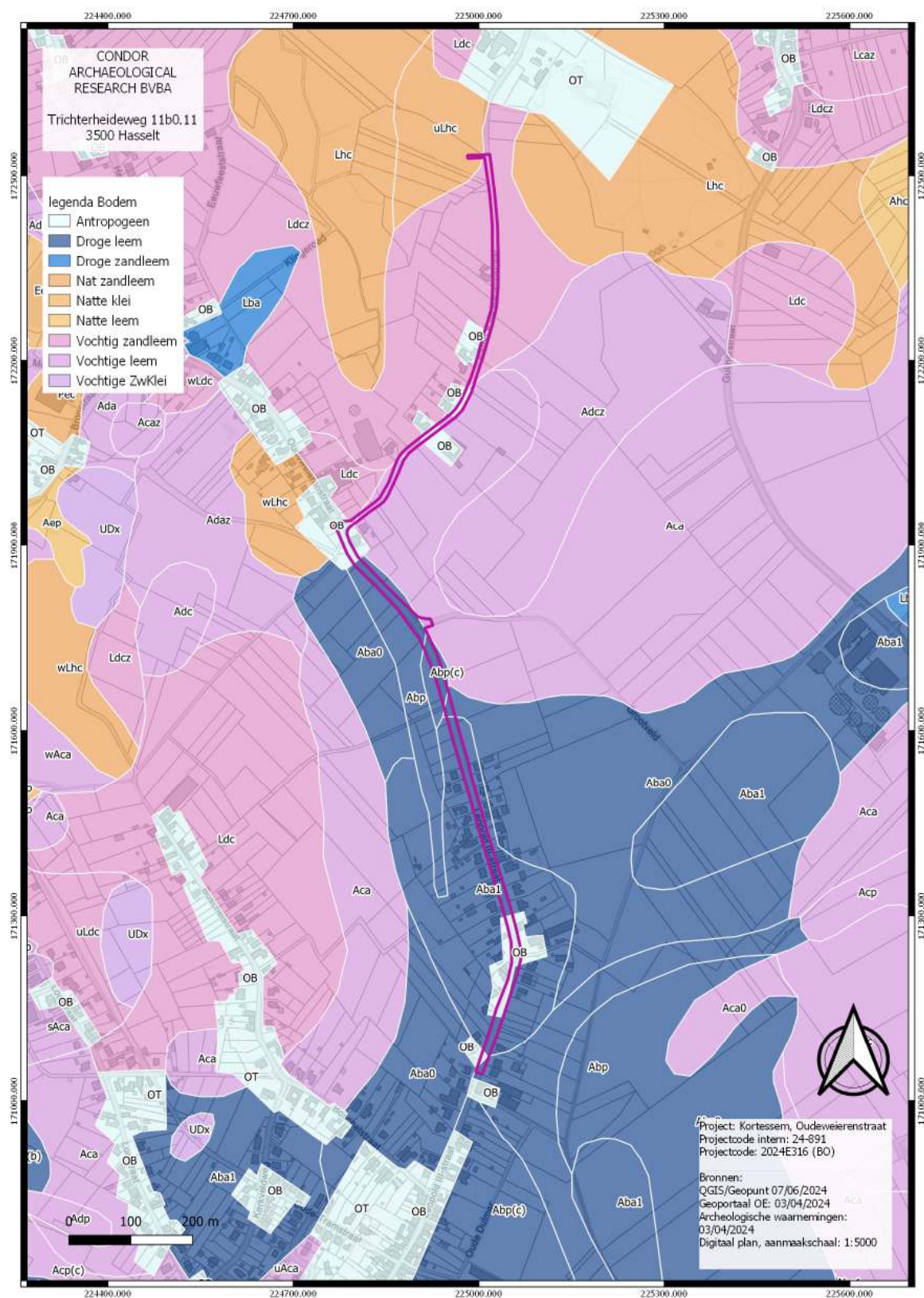
Binnen de zuidelijke helft van het plangebied komen lemige afzettingen voor (*afbeelding 4.3.5, kleurcode geelbruin*). Het betreft Brabantleem dat afgezet is bovenop Haspengouwleem.

Het tracé van de weg volgt deels een droogdal (*afbeelding 4.3.5, kleurcode lichtgroen*). In het droogdal kan colluvium voorkomen.

² Goossens 1995.

Afbeelding 4.3.5: Kwartairgeologische kaart van het plangebied (paarse kader) en omgeving.

Afbeelding 4.3.6: Bodemkaart met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

Volgens de bodemkaart (afbeelding 4.3.6) zijn verschillende delen van het tracé niet gekarteerd omwille van de bebouwing (afbeelding 4.3.6, code OB).

Daarnaast komen de volgende bodemprofielen voor:

uLhc: *Natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont*

Bij de landbouwgronden is de humeuze bovengrond 25-30 cm dik, grijsbruin, en vertoont roestverschijnselen in het benedengedeelte. Onder bos heeft Lhc een ruwe humusbedekking. De onderliggende uitgeloogde horizont is duidelijk roestig en bleek tot grijsgeel; de verbrokkelde textuur B is eveneens sterk gegleyificeerd, zeer onregelmatig en vertoont grillige vlekken, bruinachtig en sterk roestig.

Ldcz: *Matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont*

De Lda en Ldc series zijn matig natte, matig gleyige zandleemgronden met donker grijsbruine bouwvoor. Onder de Ap komt een bleekbruin uitgeloogde horizont voor die aan de kontaktzone met de textuur B zwakke roestverschijnselen vertoont. De textuur B is gaaf maar met roest gevlekt bij Ada; bij Ldc is de textuur B verbrokken, sterk gevlekt en door oxydo-reductieverschijnselen met bruinrode en grijze vlekken doorweven. Soms wordt het materiaal zwaarder of zandiger in de diepte. Heel dikwijls komt op wisselende diepte het Tertiair substraat voor. Boven het klei- of klei-zandsubstraat komt veelal een roestige band voor ten gevolge van het stagnerend water. Roestverschijnselen beginnen globaal in het bovenste deel van de textuur B.

Abp/Abp(c): *Droge leembodem zonder profiel*

De Abp bodems komen voor in colluviale droge leemdepressies. Deze gronden bestaan uit leemmateriaal geërodeerd van de hoger liggende plateaugronden.

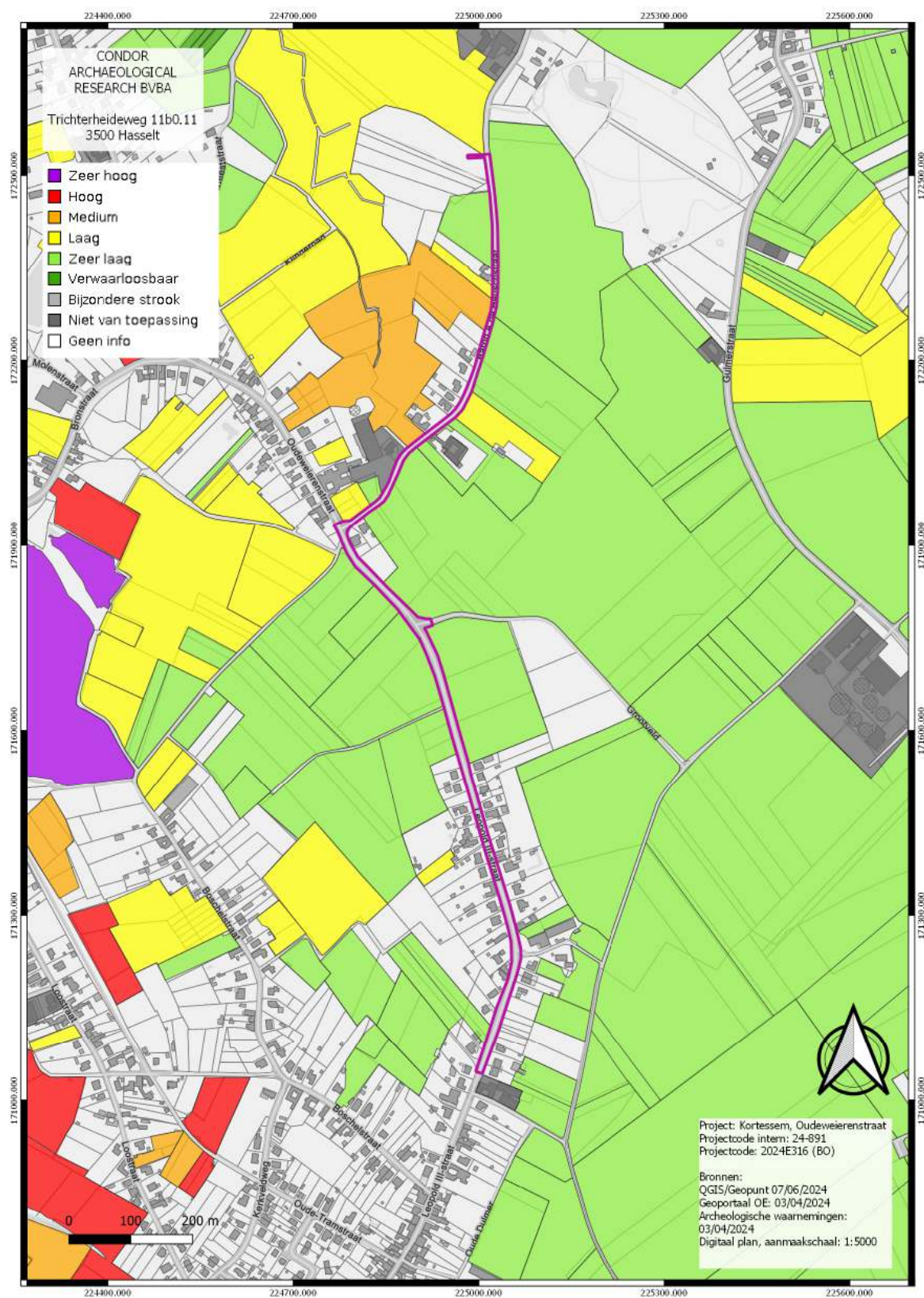
Abal: *Droge leembodem met textuur B horizont*

De serie Aba ontwikkeld in het Pleistocene loessdek vertoont onder de A horizont een aan klei en sesquioxiden aangerijkte textuur B horizont. De bouwvoor is een donkerbruin, homogeen humushoudend leem; bij Abao rust de Ap op een geelbruine overgangshorizont. De Bt is bruin zwaar leem (gemiddelde 20% klei) met meestal goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes (coatings). Naar onder toe neemt het kleigehalte sterk af en verdwijnt de structuur geleidelijk terwijl de kleur geelbruin wordt. Bij Aba(b) profielen met gevlekte textuur B vertoont deze horizont grijze strepen of gebleekte vlekken. Bij de substraatseries begint een steenachtig zand, klei- of klei-zandsubstraat op geringe of matige diepte.

Aca: *matig droge leembodems met textuur B-horizont*

Deze matig droge leemgronden vertonen een gleyhorizont op matige diepte. De Acao gronden zijn niet geërodeerd en komen voor op de brede plateaus of zwakke hellingen. De meer geërodeerde Aca1 gronden komen voor op hellingen of in de nabijheid van Tertiaire ontsluitingen, waar zich dan ook een substraat kan manifesteren.

Ter afsluiting van het aardkundig en bodemkundige deel werd de bodemerosiekaart (*afbeelding 4.3.7*) geraadpleegd. Het plangebied zelf is niet gekarteerd. Omliggend komt een zeer lage (*afbeelding 4.3.7, kleurcode lichtgroen*), een lage (*afbeelding 4.3.7, kleurcode geel*) en een medium erosiegraad (*afbeelding 4.3.7, kleurcode oranje*) voor.

Afbeelding 4.3.7: Potentiële bodemerosiekaart per perceel met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

4.4. Historische situatie en ligging

De eerste vermelding van "Vlidermale Roide" dateert van 1367. Etymologisch kan dit duiden op een stichting vanuit Vliermaal, een nieuwe nederzetting na het rooien van het bos. Rode betekent zoveel als "onontgonnen land".

De Mombeek vormt de zuidwestelijke grens van het dorp, de Winterbeek de noordelijke. Het 104 hectare grote Jongenbos ligt ten noordoosten van het centrum van Vliermaalroot en grenst aan het naburige Diepenbeek. Het fungeert als park- en jachtgebied rondom het Kasteel Jongenbos. Het gebied werd een honderdtal jaren geleden aangeplant door baron Van Der Meer, bouwheer van het kasteel. Aanvankelijk goed onderhouden, komt het bos nu verwilderd over. Sinds de Tweede Wereldoorlog werd circa 30 hectare tot landbouwgrond omgevormd. Het bos behoort tot het type eiken-berkenbos, maar ook andere bomen komen voor. Aan de overkant van de Winterbeek is er een dennenbosje gesitueerd, dat eveneens tot het goed Jongenbos behoort.

Vliermaalroot kent één gehucht, Sitsingen, gelegen ten zuidoosten, confer Sitsingenstraat.

De Romeinse bewoning wordt bevestigd door de gevonden scherven en tegulae. De antieke weg Tongeren-Vliermaal-Overpelt doorkruiste het grondgebied van de gemeente.

Jongenbos, Ridderborn en Wermerbos waren Loonse lenen.

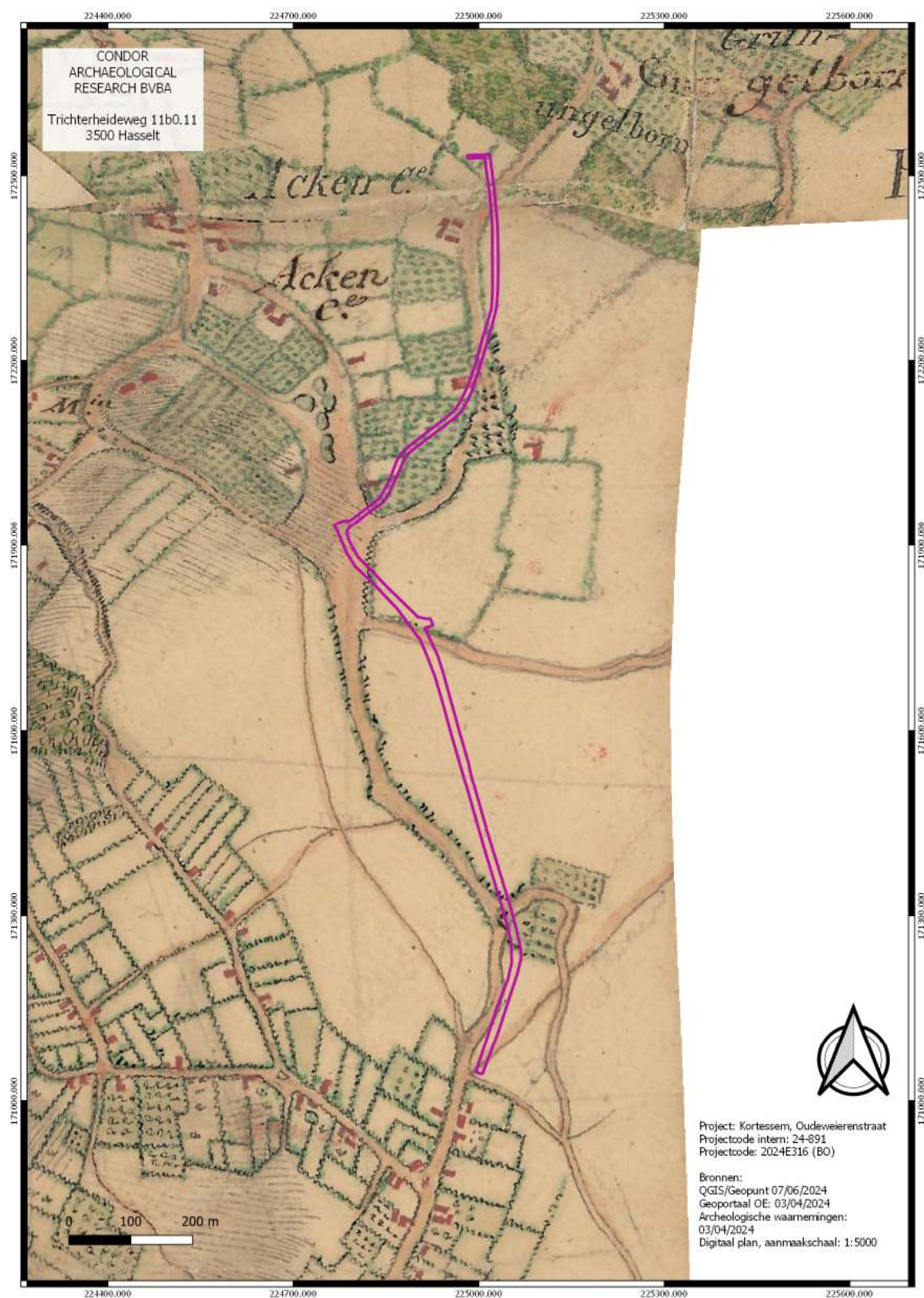
Vliermaalroot was tot 1865 een gehucht van Vliermaal. Tijdens het ancien régime was het één van de drie Vliermaalse districten met een eigen burgemeester.³

De oudste raadpleegbare kaart voor de omgeving van het plangebied is de kaart van Villaret die opgemaakt werd tussen 1745 en 1748 (*afbeelding 4.4.1*). Hierop zien we een voorloper van het huidige stratenpatroon. De Baron A. De Heuschstraat kent waarschijnlijk min of meer zijn huidige verloop, de Oudeweierenstraat en de Leopold III-straat liep wel degelijk anders. Sporadisch komt er een hoeve voor langsheen het plangebied.

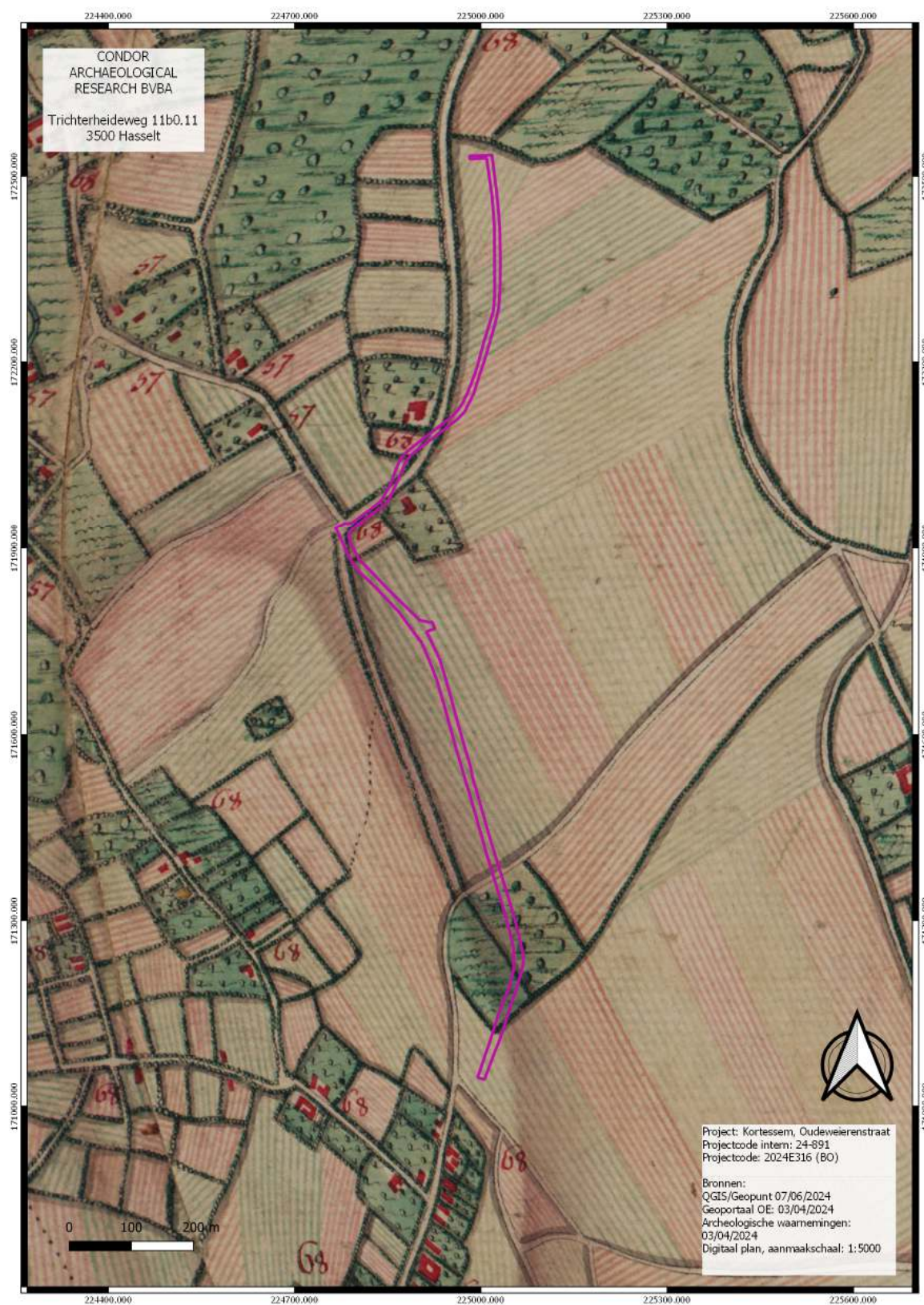
De kaart van Ferraris uit 1771-1778⁴ (*afbeelding 4.4.2*) laat eenzelfde beeld zien. Binnen en langs het plangebied komen voornamelijk akker- en graslanden voor met sporadisch een boomgaard.

³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14046>

⁴ Uitgeverij Lannoo n.v., 2009.

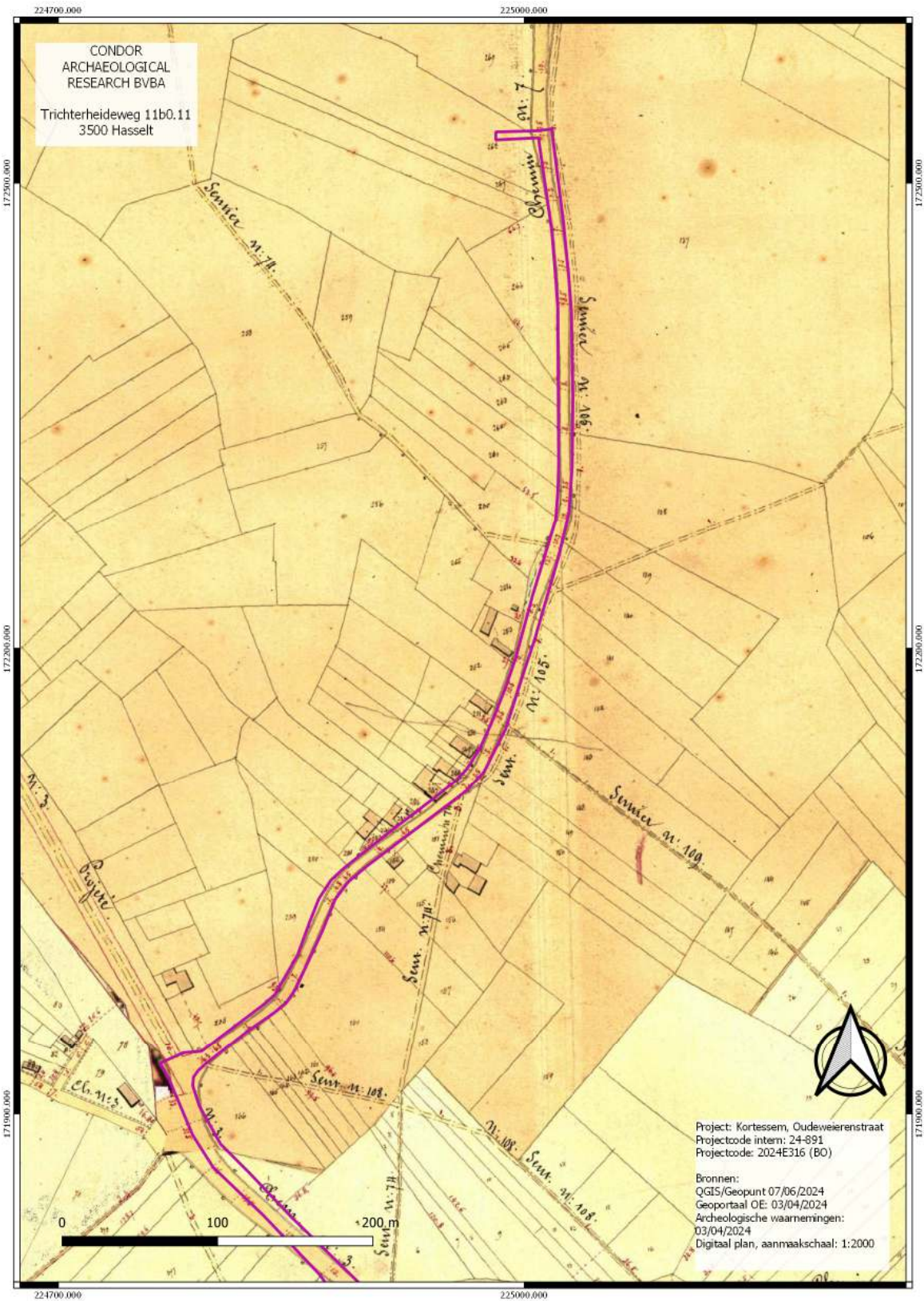
Afbeelding 4.4.1: Villaretkaart met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

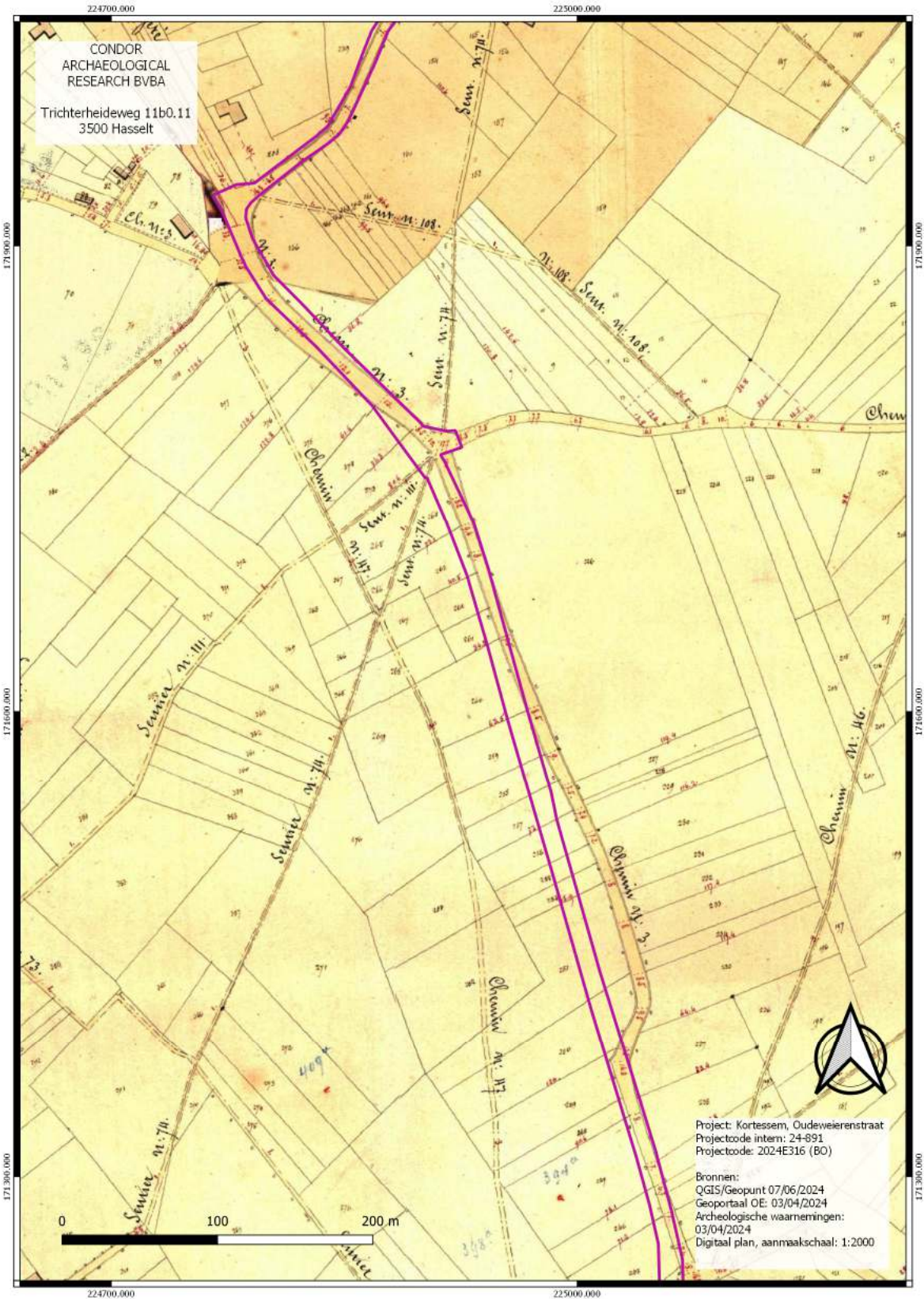

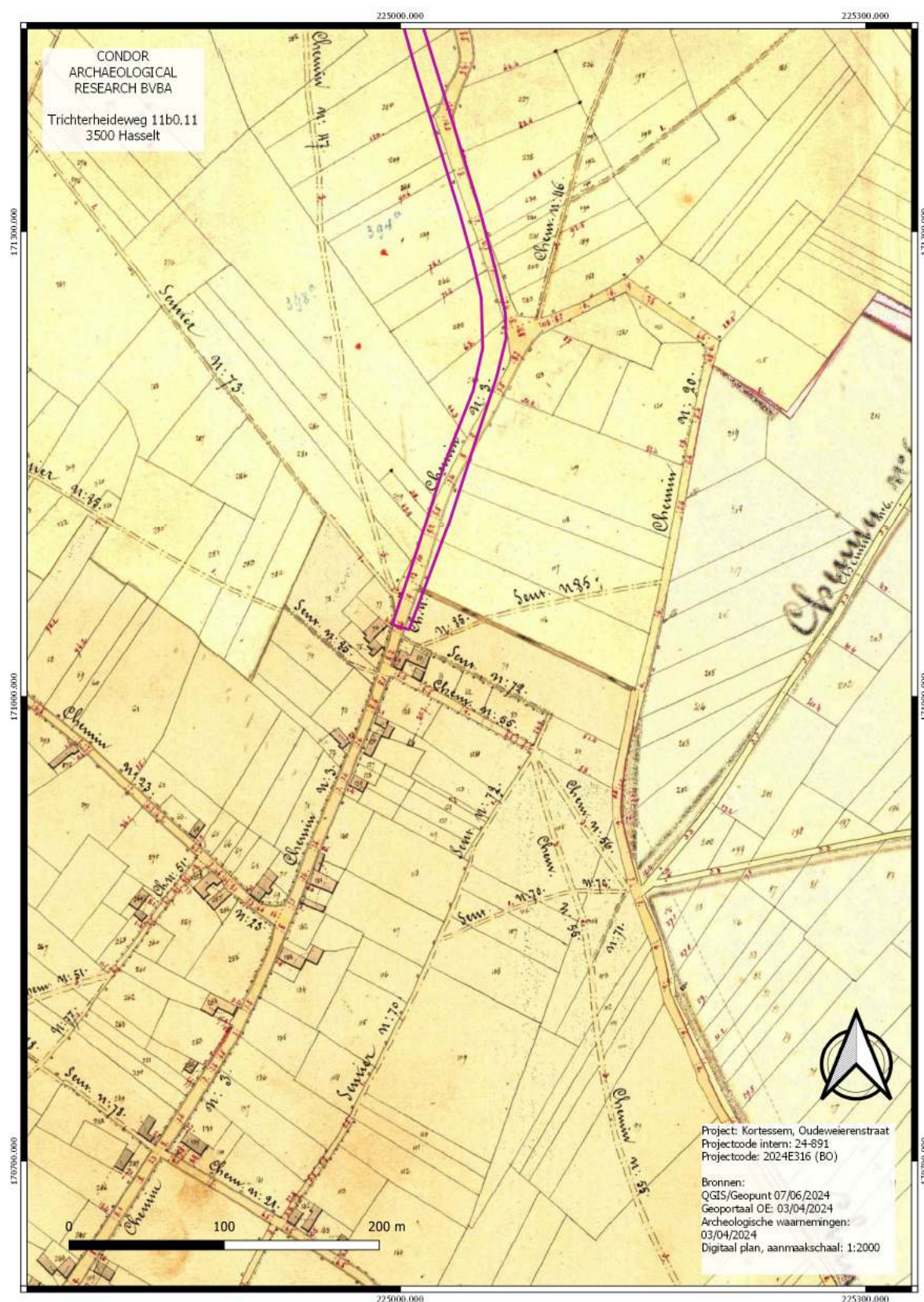
Afbeelding 4.4.2: Ferrariskaart met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

De Atlas der Buurtwegen (*afbeelding 4.4.3*) geeft een beter beeld op perceelsniveau. We zien dat het stratenpatroon nu beter overeenkomt met het huidige. Er is een toename in bebouwing op te merken langsheen het tracé. De bebouwing concentreert zich centraal langs de Baron A. de Heuschstraat en op het kruispunt van deze weg met de Oudeweierenstraat. De rest van het tracé was onbebouwd.

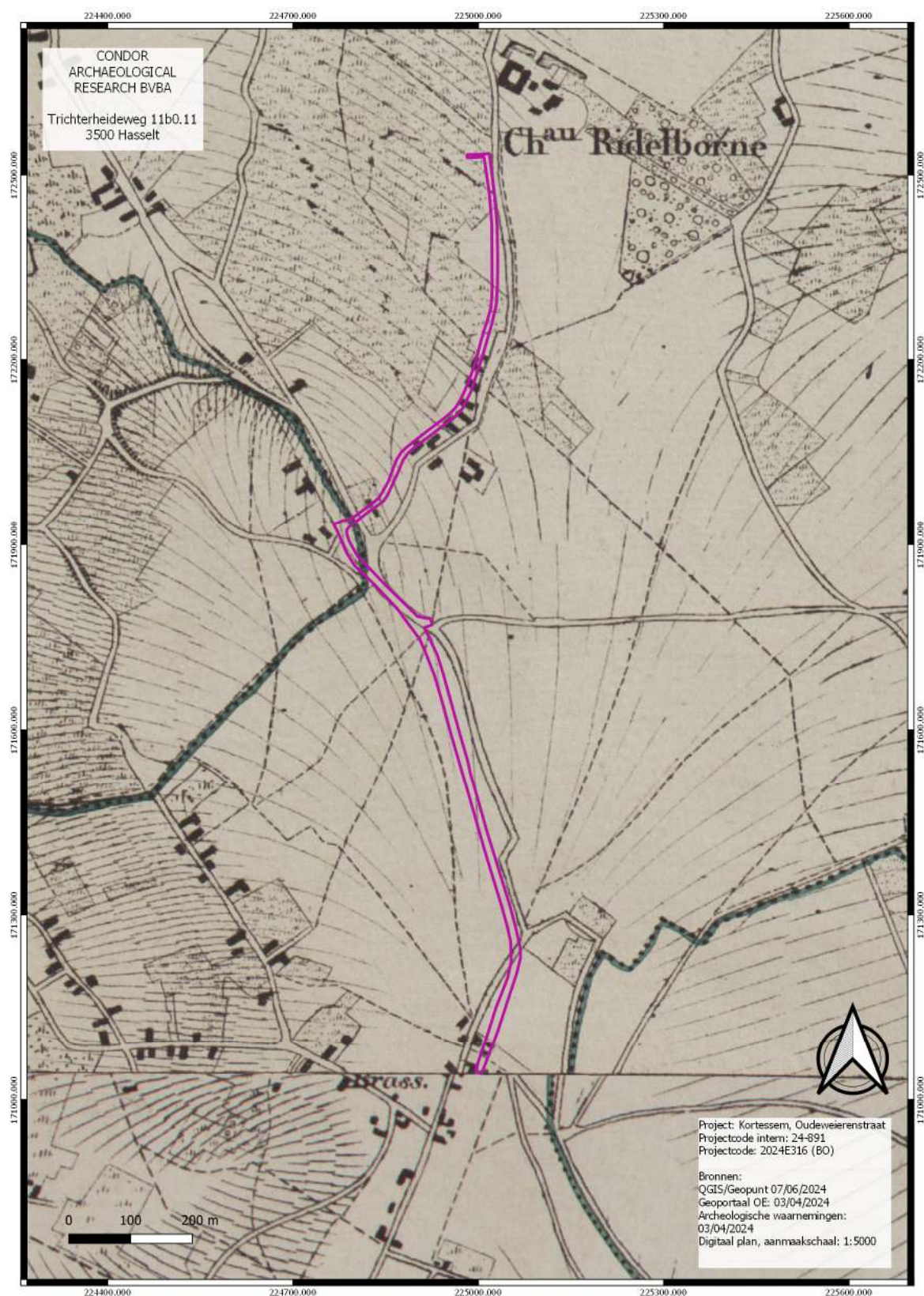
De kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 (*afbeelding 4.4.4*) laat eenzelfde situatie zien binnen het tracé.

Abbeelding 4.4.3: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

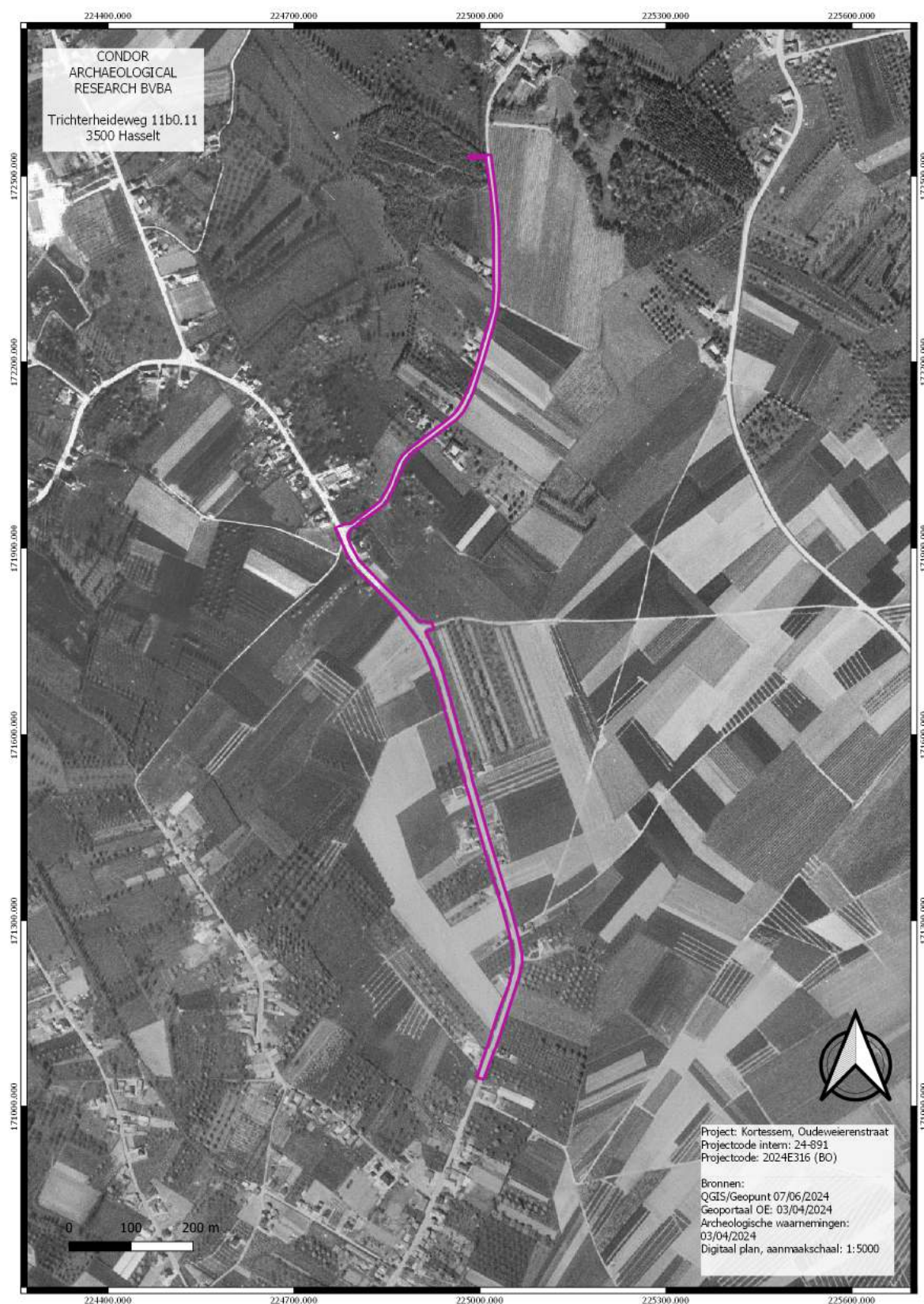

Afbeelding 4.4.4: De kaart van Vandermaelen met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

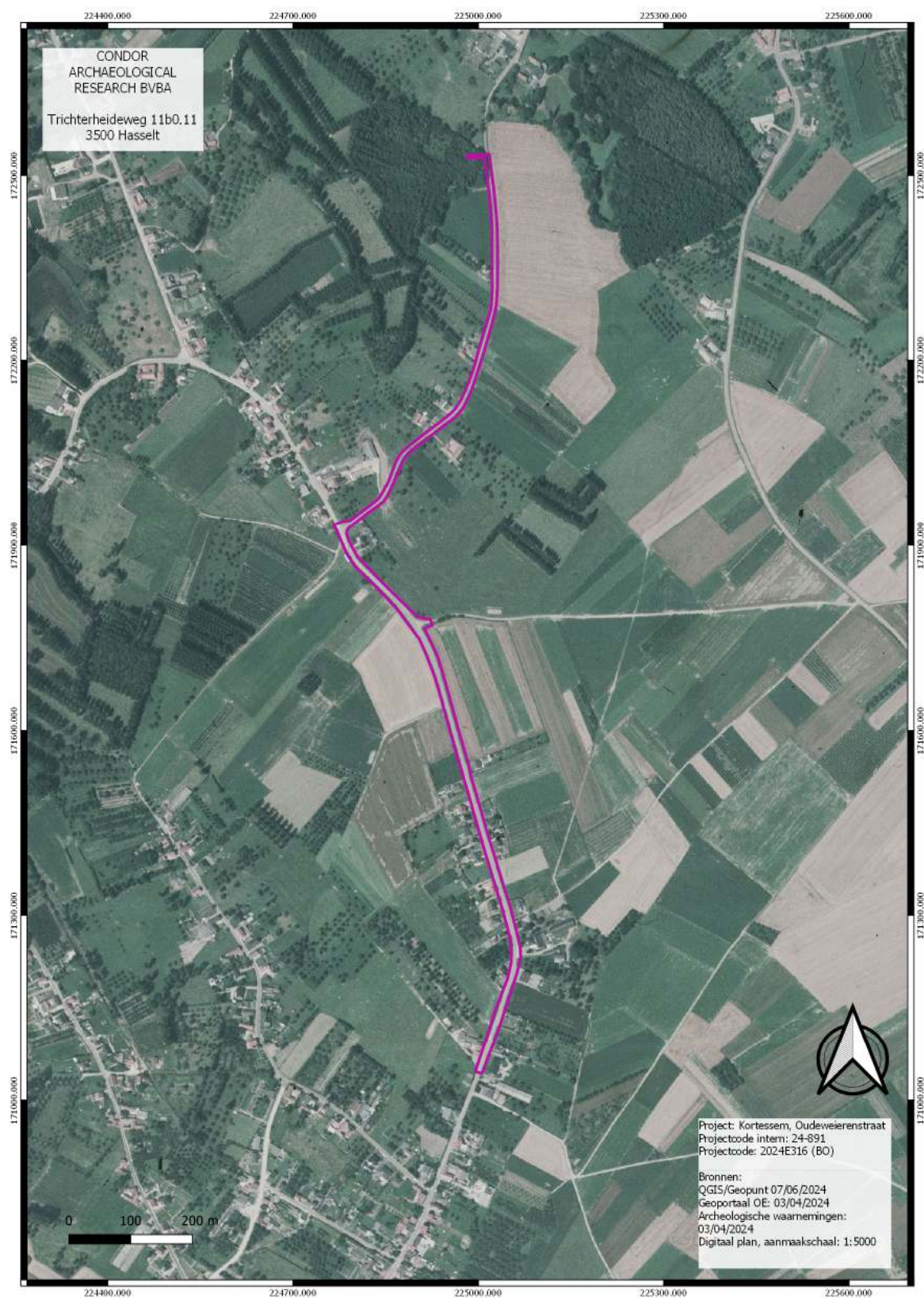
De luchtfoto van Onder de Radar werd bekeken, een project van de Provincie Limburg samen met de UGent waarbij luchtfoto's van verkenningsvluchten uit WO II publiek werden gemaakt. Daarom zien we dat het wegtracé zijn huidige loop reeds heeft.

Op de luchtfoto uit 1971 is er weinig verandering te herkennen (*afbeelding 4.4.5*). Het landelijke karakter van de omgeving is opvallend. Op de luchtfoto uit 1986 (*afbeelding 4.4.6*) is er een toename van bebouwing op te merken.

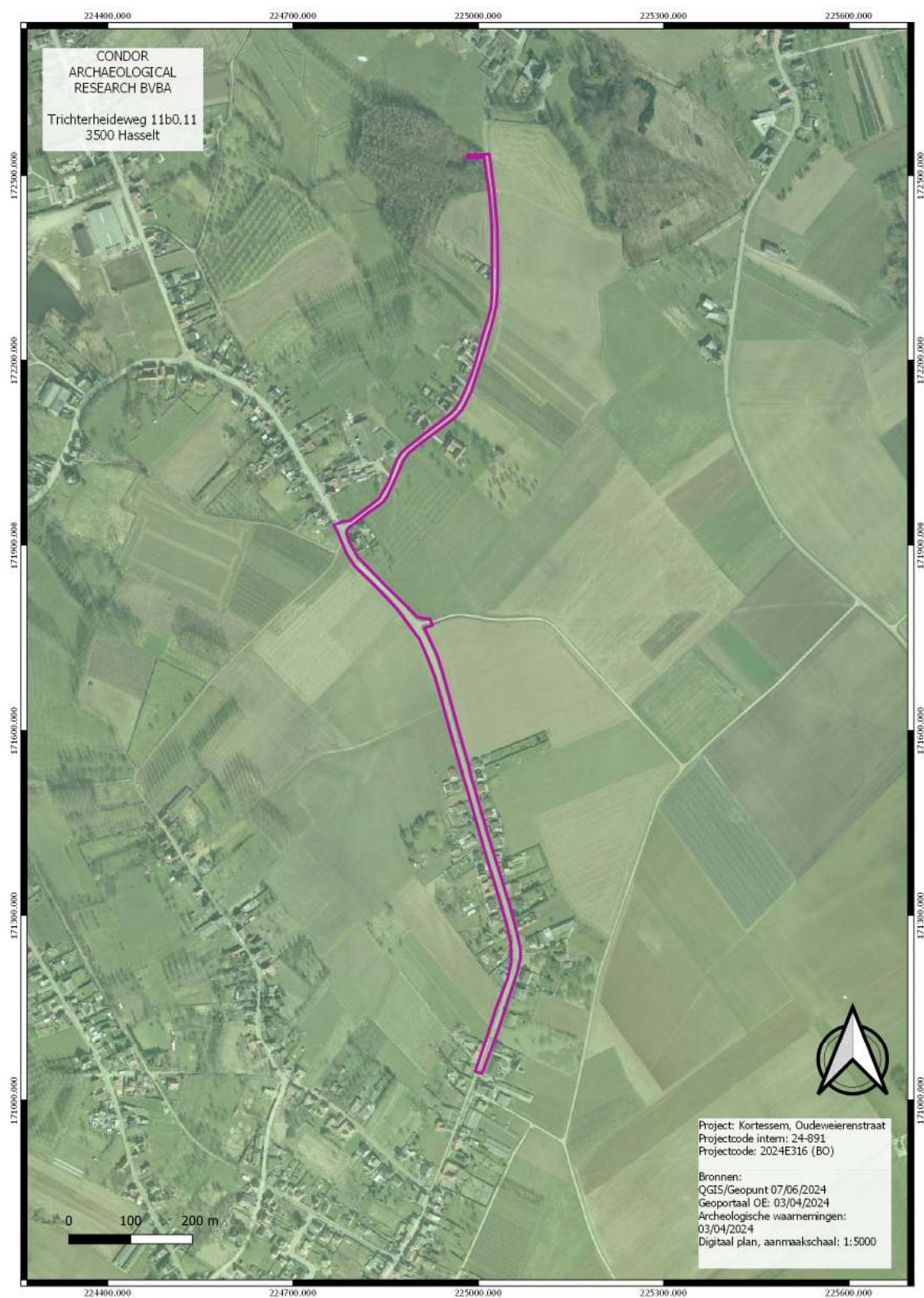
De luchtfoto van 2000-2003 (*afbeelding 4.4.7*) geeft eenzelfde beeld weer, net zoals de luchtfoto van 2009 (*afbeelding 4.4.18*). Vanaf dan blijft de toestand nagenoeg identiek tot vandaag de dag (*afbeelding 4.4.9*).

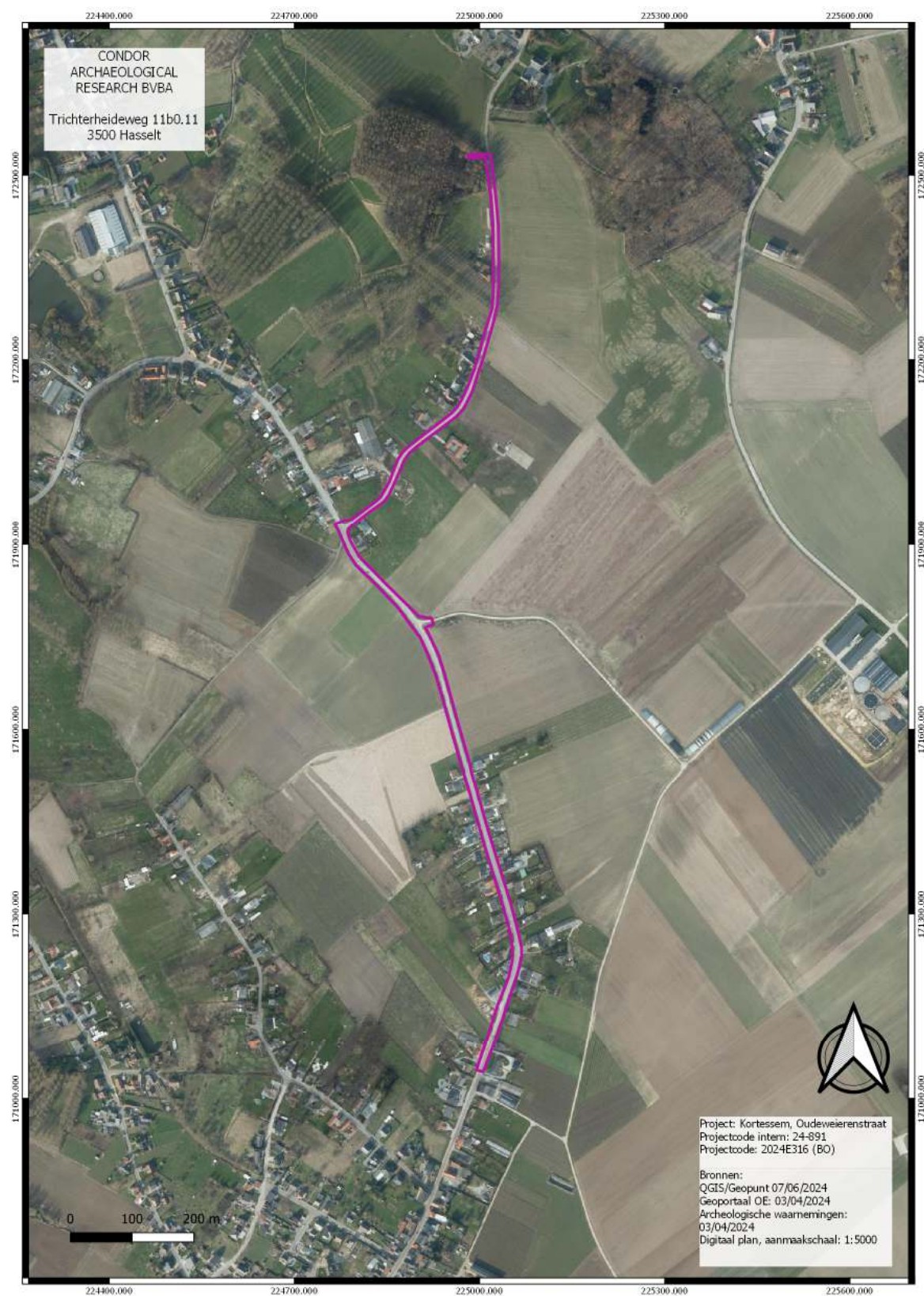
Afbeelding 4.4.5: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

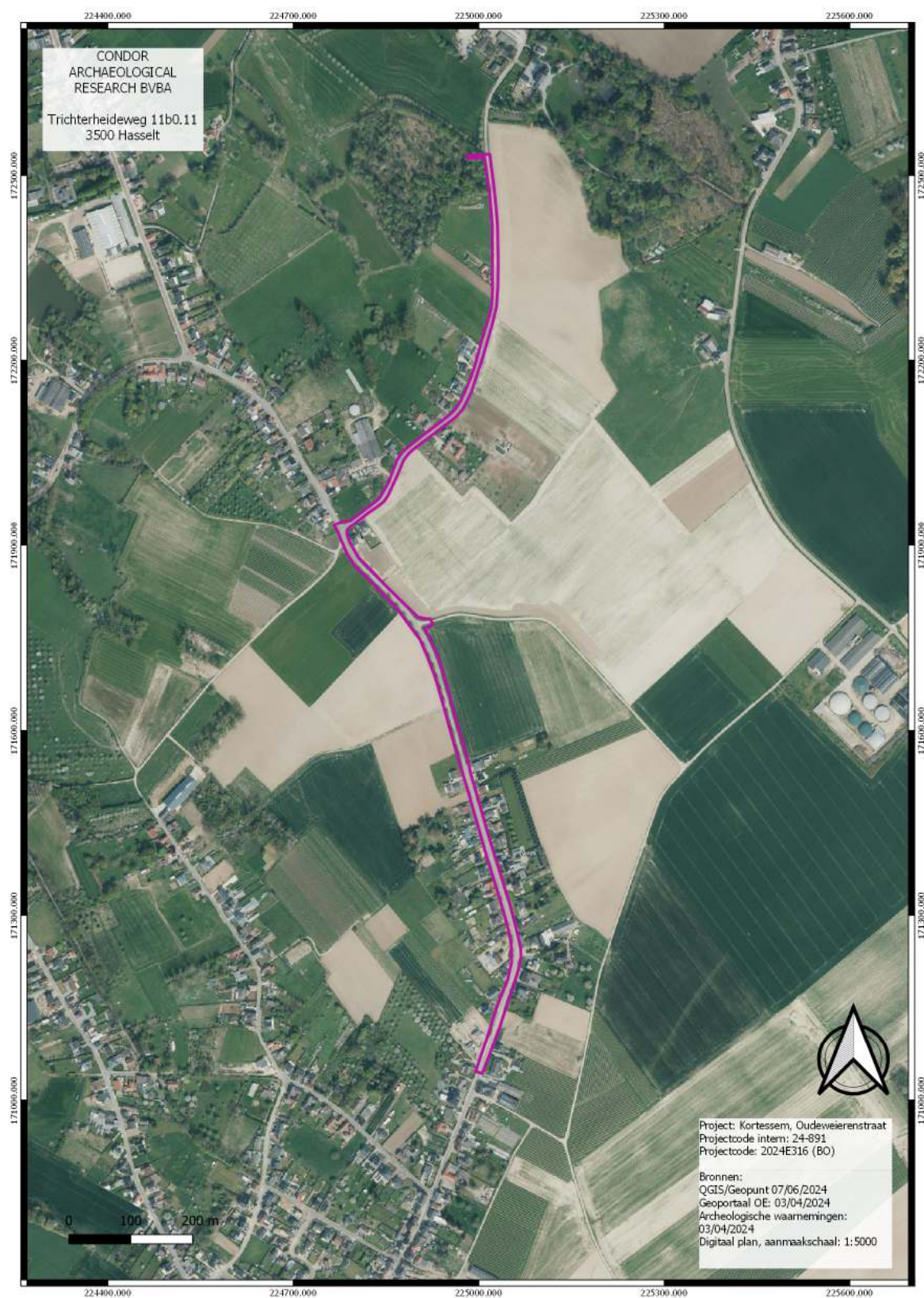
Afbeelding 4.4.6: Luchtfoto uit 1986 met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

Afbeelding 4.4.7: Luchtfoto uit 2000-2003 met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

Afbeelding 4.4.8: Luchtfoto uit 2009 met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

Afbeelding 4.4.9: Luchtfoto uit 2022 met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

4.5. Erfgoedwaarden en archeologische vindplaatsen

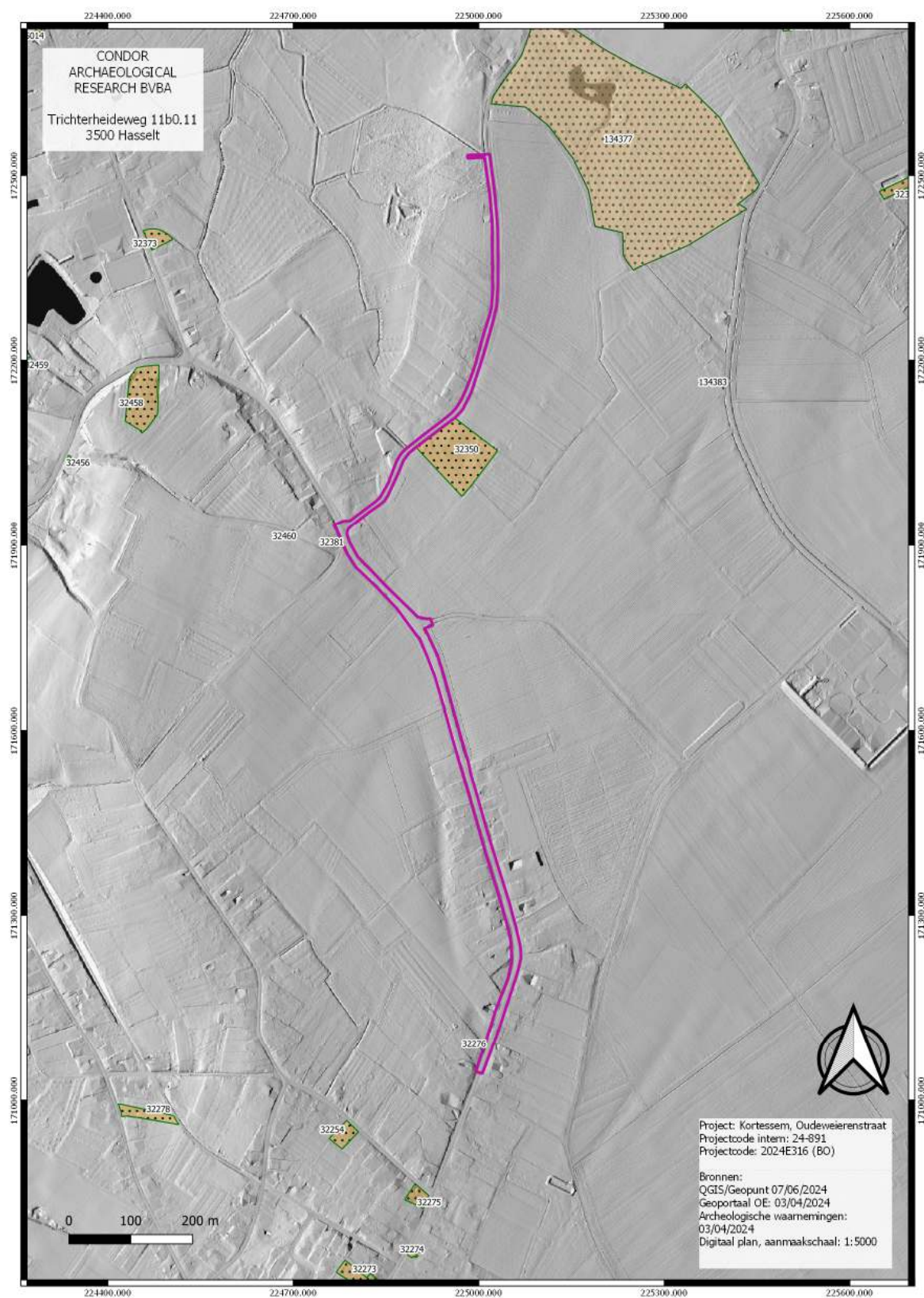
Op de combinatiekaart van de vastgestelde inventarissen (*afbeelding 4.5.1*) zijn binnen het plangebied geen ankerplaatsen, beschermde monumenten, beschermde landschappen, enz. bekend. In de ruimere omgeving kunnen we op de kaartuitsnede verschillende elementen herkennen.

Drie elementen grenzen aan het tracé. Het betreft de Hoeve Nederveld aan de Baron A. de Heuschstraat (*ID. 32.350*) en een wegkruis gelegen aan de Leopold III-straat (*ID. 32.276, zonder erfgoedwaarde*). De Sint-Rochuskapel staat aangegeven onder *ID. 32.381*.

Ten noord/noordoosten van het tracé ligt het kasteel en kasteelpark Ridderborn (*ID. 134.377 en 32.349*). Voorheen "Rendelborn" genoemd, in de Atlas van de Buurtwegen (1846) "Château Rindel-Borne". Gelegen in een laag en moerassig gebied. In aangehaalde Atlas aangeduid als een langgestrekt kasteel met haakse dienstgebouwen achteraan en vooraan een lange dreef in de richting van de huidige Gulmerstraat; deze dreef komt ook al voor op de Ferrariskaart (1771-77).

Ter hoogte van de hoek van de Eeuwfeeststraat met de Herestraat ligt een hoeve (*ID. 32.373*), alsook aan de Bronstraat (*ID. 32.458*). Een veldkruis staat aangegeven onder *ID. 32.460*.

Op het zuidelijke deel van de kaart staan nog een stal in vakwerkbouw (*ID. 32.278*), een hoeve (*ID. 32.254*), een alleenstaande woning (*ID. 32.275*), een dorpswoning (*ID. 32.274*) en een burgerhuis (*ID. 32.273*) aangegeven.

Afbeelding 4.5.1: Uitsnede uit de combinatiekaart met de vastgestelde inventarissen met aanduiding van het plangebied (paarse kader). De blauwe gearceerde zones geven de gebieden geen archeologie aan.

Met het in voegen treden van het nieuwe erfgoeddecreet zijn in de omgeving van het tracé verschillende archeologienota's en nota's opgemaakt.

Ter hoogte van de Bronstraat en Oudeweierenstraat zijn twee archeologienota's opgemaakt (*ID. 15.252 en 21.772*). Voor het terrein voor grondverbetering werd een vervolgonderzoek aanbevolen. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 3 werkputten en 2 kijkvensters aangelegd. Er werd één archeologisch spoor aangetroffen. Het spoor kan op basis van een muntvondst gesitueerd worden in de periode 1500-1800. Verder werd in hetzelfde spoor een fragment aardewerk aangetroffen. Vervolgonderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.⁵

Voor een tracé ter hoogte van de Gulmerstraat en de Leenstraat werd een archeologienota opgemaakt (*ID. 21.786*). Er werd een vervolgonderzoek aanbevolen voor de zone voor grondverbetering en het bufferbekken, dit werd tot op heden nog niet uitgevoerd.⁶

Ter hoogte van de Gulmerstraat werd een archeologienota opgemaakt naar aanleiding van enkele bouwwerkzaamheden waarbij een ophoging wordt gerealiseerd (*ID. 1.642*). Gezien de teelaarde niet afgegraven zal worden is verder onderzoek niet geadviseerd.⁷

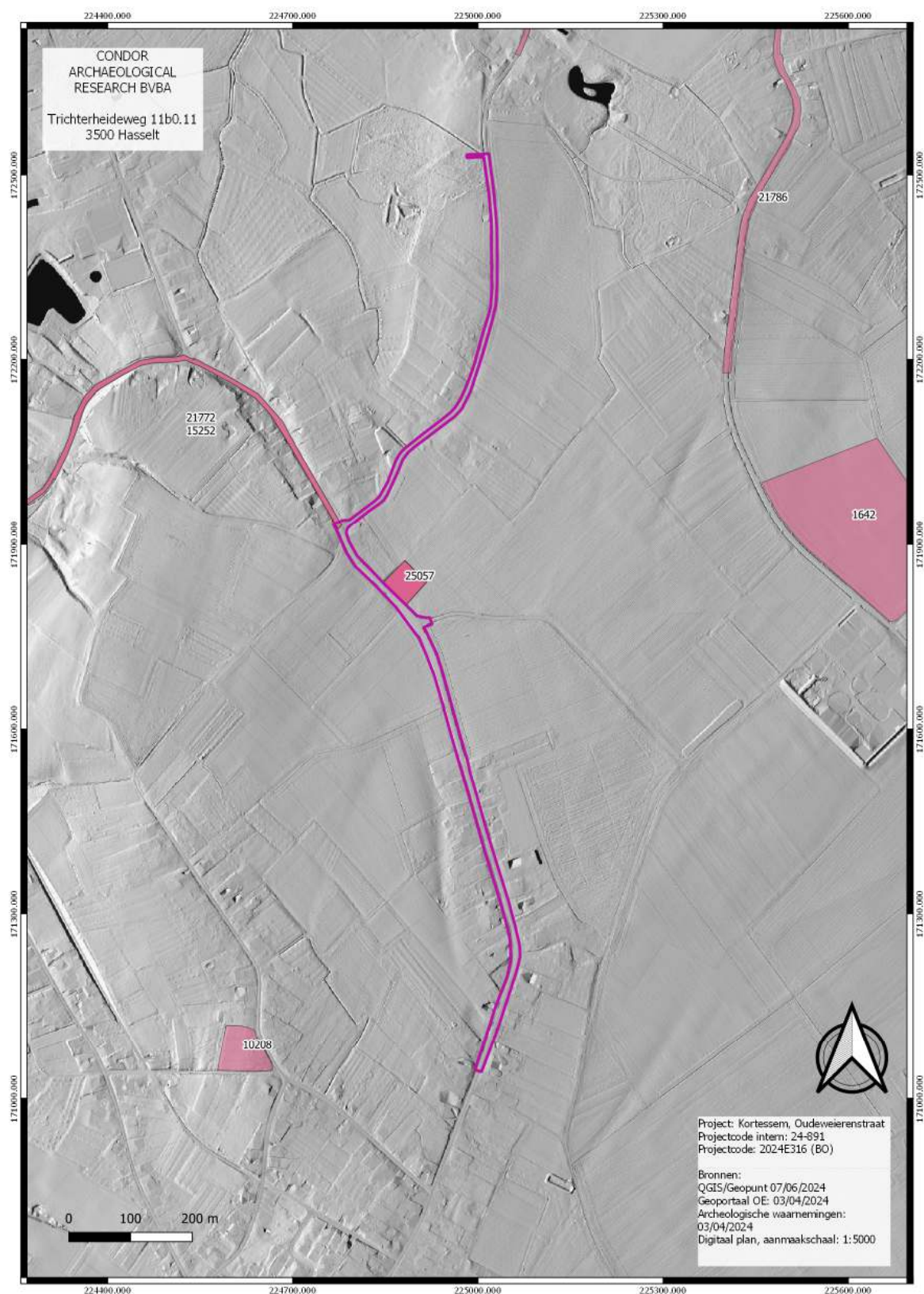
Voor een verkaveling ter hoogte van de Boschelstraat 38 werd een archeologienota opgemaakt (*ID. 10.208*). Het plangebied werd vrijgegeven wegens de reeds gekende verstoringen.⁸

⁵ Milis, 2023.

⁶ Holstein, 2022.

⁷ De Ketelaere, 2017.

⁸ De Langhe, 2019

Afbeelding 4.5.2: Uitsnede uit de combinatiekaart met de vastgestelde inventarissen met daarop aangegeven de archeologienota's en nota's. Het plangebied wordt aangegeven met het paarse kader.

Volgens de Centrale Archeologische Inventaris (*afbeelding 4.5.2*), de Vlaamse archeologische database, zijn in de omgeving van het plangebied verschillende vindplaatsen geregistreerd.

Het reeds besproken proefsleuvenonderzoek aan de Oudeweierenstraat staat aangegeven onder waarnemingsnummer 988.149. Het eveneens reeds aangehaalde Kasteel Ridderborn heeft waarnemingsnummer 700.578 gekregen.

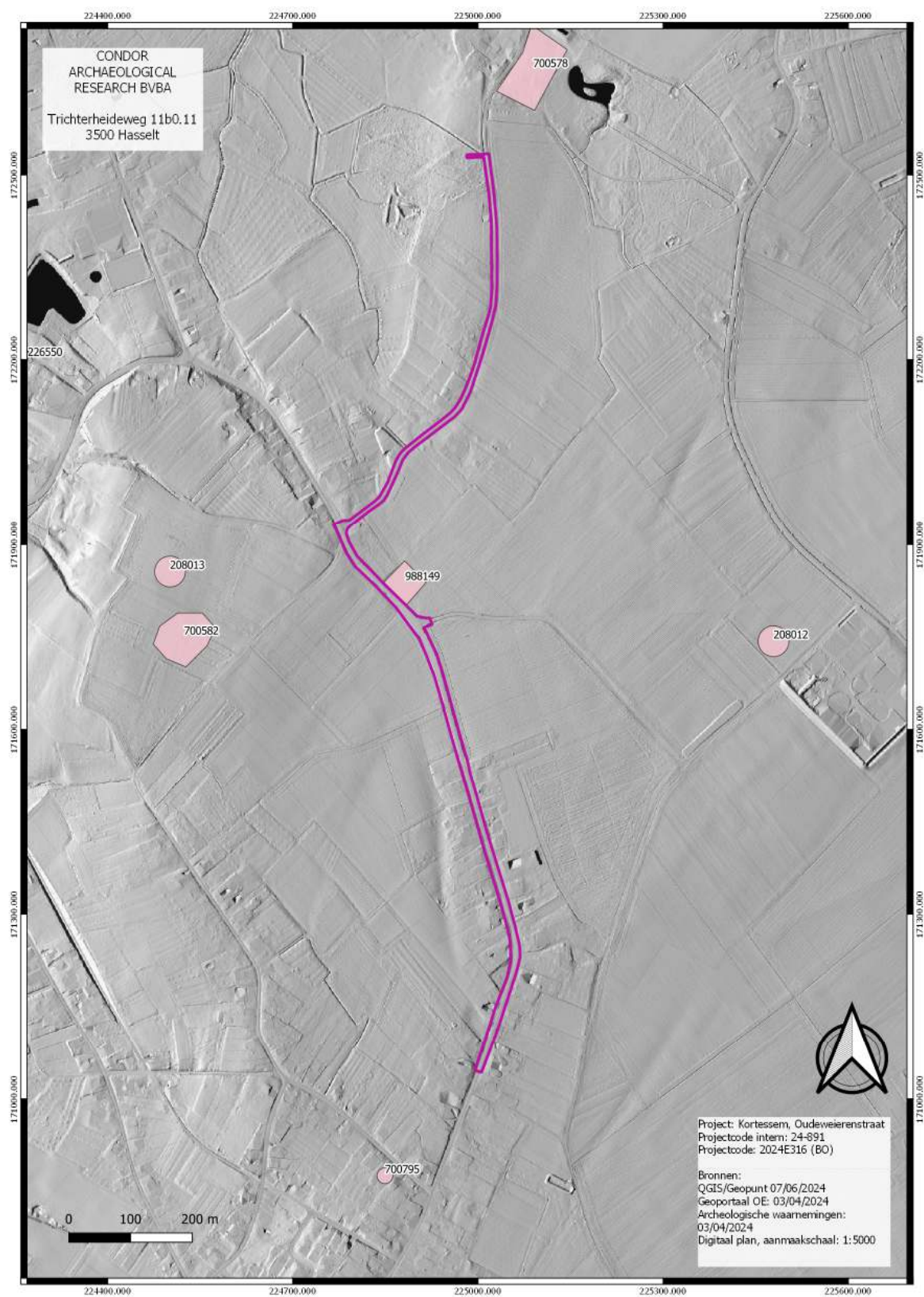
Onder de naam ‘Konijn’ staat de vondst van een zilveren vingerhoed aangegeven te Wintershoven (*waarnemingsnummer 208.013*).

Ter hoogte van de Boschelstraat zijn enkele Romeinse vondsten gedaan tijdens een veldkartering (*waarnemingsnummer 700.582*). Het betreft bouwpuin van een mogelijke villa, Romeinse munten, een fibulae en bronzen kraaltjes. Aan de Boschelstraat 8 bevindt zich een laat-Romeins grafveld. Hierbij werden een kan in Eifelkeramiek, een kom in Argonne sigillata en een kom in ruwwandige Eifelwaar uit de 4de eeuw aangetroffen (*waarnemingsnummer 700.795*).

Aan de Coutjoulstraat is tijdens een metaaldetectie een bronzen munt van Constantinus (307-337) aangetroffen (*waarnemingsnummer 208.012*).

CAI Inventarisnr.	Periode	Interpretatie
208.012	Laat-Romeinse tijd	Bronzen munt van Constantinus
208.013	18 ^{de} eeuw	Zilveren vingerhoed
700.578	Late middeleeuwen	Kasteel
700.582	Romeinse tijd	Bouwpuin, munten, fibulae, bronzen kraaltjes
700.759	Laat-Romeinse tijd	Aardewerk, mogelijk grafveld
988.149	Erfgoedonderzoek	ID. 25.057

Tabel 1: Overzichtstabel meldingen Centraal Archeologische Inventaris.

Afbeelding 4.5.3: Uitsnede uit de database waarnemingen met aanduiding van het plangebied (paarse kader).

5. Synthese

5.1. Archeologisch verwachtingspatroon

5.1.1. Landschappelijke synthese t.b.v. het verwachtingspatroon

Het plangebied ligt op een rug in het landschap op de waterscheiding tussen de Mombeek en de Winterbeek. Vanaf het maaiveld komen in het noorden zandleemafzettingen voor, in het zuiden zien we de aanwezigheid van leembodems. Volgens de Quartairgeologische kaart ligt een deel van het tracé binnen een droogdal. Als we echter gaan kijken naar de bodemkaart, dan zien we dat dit droogdal net ten westen van het tracé loopt en enkel het kruispunt tussen de Baron A. de Heuschstraat met de Oudeweierenstraat hierin ligt.

Vandaag de dag is het plangebied al in gebruik als rijweg. Lokaal ligt de rijweg dieper dan de omgeving. De verstoringsdiepte van de weg is niet gekend, maar er moet rekening gehouden worden met circa 50 à 70 cm. Daarnaast is er al overal riolering of een gracht aanwezig. De riolering ligt metersdiep en heeft een zware verstoring veroorzaakt in de ondergrond.

De huidige rijweg en riolering gaat bijgevolg een verstorende invloed hebben gehad op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed. Zeker ondiepe vindplaatsen, zoals lithische artefactensites, gaan daardoor een negatieve bijstelling krijgen van de gaafheid.

5.1.2. Potentieel voor steentijd artefactensites

Lithische artefactensites van jager-verzamelaars komen voornamelijk voor binnen hoger en droger gelegen zones in de onmiddellijke nabijheid van water. Ook op andere locaties komen dit type van vindplaatsen voor, maar de voorkeur is hoog en droog. Momenteel zijn er in de omgeving geen vindplaatsen gekend, maar het gebied is dan ook nog niet intensief geprospecteerd. Daarom wordt er voor het hele plangebied een middelhoge trefkans opgesteld.

Qua gaafheid kunnen we stellen dat ter plaatse van de huidige rijweg er geen vindplaatsen meer kunnen voorkomen. Gezien de aanwezigheid van een textuur B-horizont is het toenmalige looppniveau en het huidige nagenoeg identiek. Dit betekent dat de aanleg van weg zelf al een verstoring heeft veroorzaakt tot in of zelfs dieper dan het aanwezige

bodemprofiel. Daarnaast gaat de riolering of gracht ter plaatse nog eens dieper hebben verstoord. Ook andere nutsleidingen gaan een destructieve impact hebben gehad. Om die reden kunnen we met zekerheid stellen dat dit type van vindplaatsen niet langer aanwezig is.

5.1.3. Potentieel voor (proto-)historische sites

Met de overgang naar een meer sedentaire levenswijze werd meestal gekozen voor een hogere en drogere ligging in het landschap als nederzittingslocatie. Het plangebied is hoog en droog gelegen. In de omgeving zien we verschillende Romeinse vindplaatsen, gaande van een mogelijke villa tot een mogelijke begraafplaats.

Om deze reden kan er voor het tracé, een hoge trefkans worden toegekend voor nederzittingsresten en sporen van begraving vanaf het neolithicum tot en met de volle middeleeuwen.

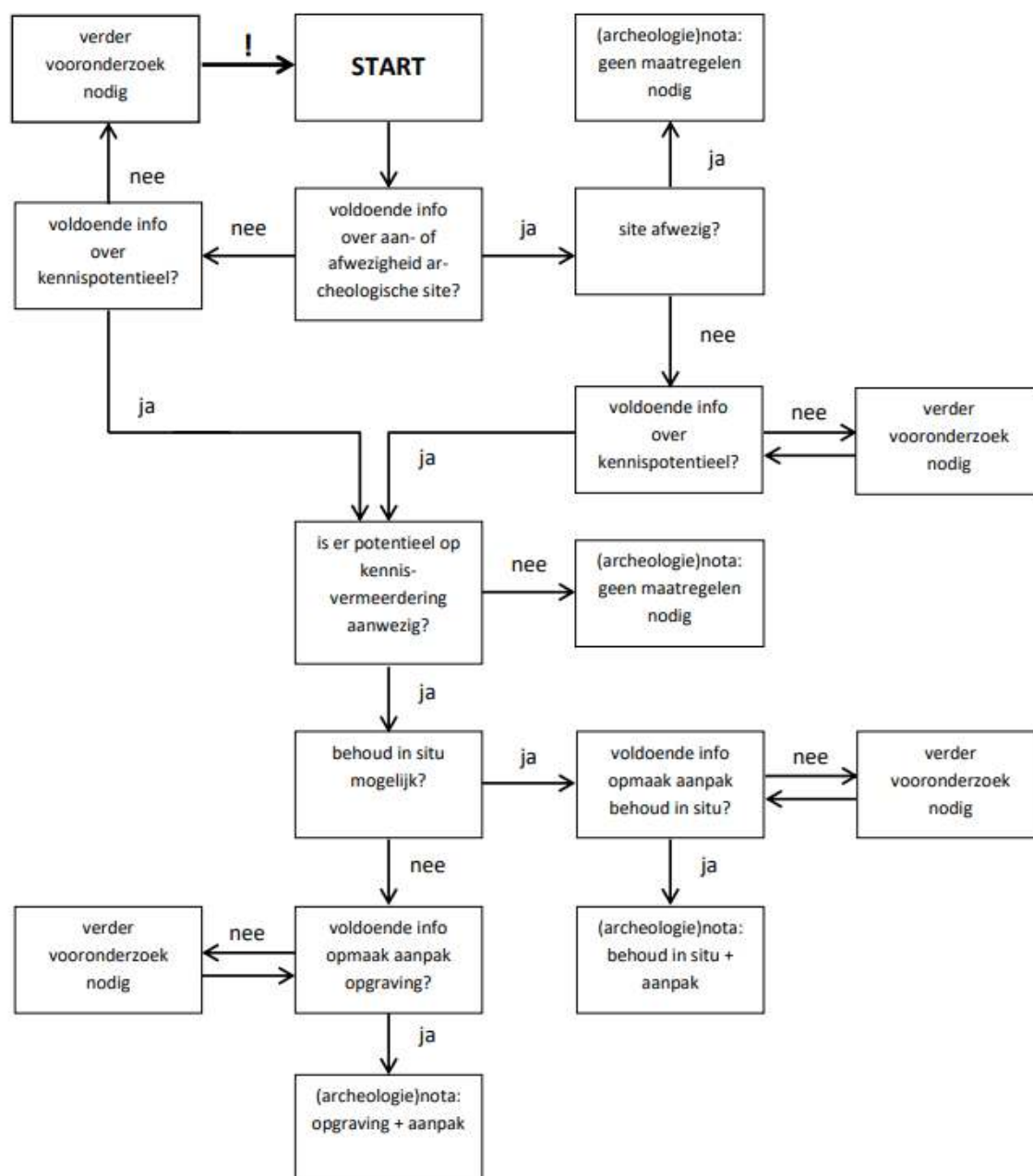
Voor de late middeleeuwen kan er een middelhoge trefkans toegekend worden. Het plangebied lag toen binnen akkerland met verspreid wat boerderijen. In de nieuwe tijd zien we dat het plangebied binnen akkerland en hoogstamboomgaarden lag, maar we kunnen geen bebouwing herkennen. Hetzelfde zien we in de nieuwe tijd. Om die reden wordt er ook een lage trefkans toegekend voor resten uit de nieuwe en de nieuwste tijd.

Naar gaafheid toe zitten we ook hier met de verstoring door de huidige weg die tussen de 50 en 70 cm bedraagt en de diepgaande verstoring door de riolering. Ondiepe sporen met een beperkte of middelmatige diepte gaan bijgevolg verdwenen zijn. Diepgaande sporen kunnen eventueel nog voorkomen, maar dan enkel op de plaats waar er geen riolering steekt. De gaafheid wordt dan ook eerder laag tot slecht beschouwd.

5.2. Afweging verder onderzoek

In de voorgaande uitgebreide bureaustudie werden alle voorhanden zijnde historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen onderzocht in combinatie met de door de opdrachtgever aangeleverde bouwplannen en het huidige terreingebruik. Op basis hiervan stelt Condor Archaeological Research vast dat hierbij voldoende informatie gegenereerd is binnen het onderzoekstracé om de mogelijke impact van de werkzaamheden op de eventueel aanwezige archeologische vondsten en sporen aan te tonen. Ondanks dat eventuele vindplaatsen niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten wordt verder onderzoek niet geadviseerd gezien de reeds aanwezige verstoring binnen het

tracé. Daarenboven wordt er ook rekening gehouden met het feit dat de werken enkel plaats zullen vinden binnen de wegenis. Doordat deze zone lang en zeer smal is, zal zelfs bij het aantreffen van enkele sporen, geen enkel inzicht geboden worden op het onderlinge verband van deze sporen. Er kan wel erkend worden dat er een vindplaats kan zijn, maar de open gelegde oppervlakte is te beperkt om het groter geheel van een eventueel vindplaats te begrijpen. De mogelijke kenniswinst zou zo beperkt zijn, en de doorlooptermijn van werken op het openbaar domein te groot. Er is te weinig sociaal en sociaal-economisch draagvlak om te eventueel beperkte kenniswinst te verantwoorden.

Afbeelding 5.2.1: Beslissingsboom bij de afweging over de noodzaak tot verder onderzoek⁹

⁹ Agentschap Onroerend Erfgoed 2019

5.3. Afweging onderzoeksmethoden

Voor het plangebied worden de verschillende onderzoeksmethoden individueel beoordeeld. Van iedere onderzoeksmethode zullen de vier criteria voor keuzebepaling, zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van de Code van Goede Praktijk, overlopen worden. Deze criteria zijn:

- Is het **mogelijk** deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het **nuttig** deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het overdreven **schadelijk** voor het bodemarchief om toe te passen op dit terrein?
- Is het **noodzakelijk** dit toe te passen op dit terrein?

Een **landschappelijk booronderzoek/ landschappelijke profielputtenonderzoek** kan een bijdrage leveren in de kennis over de bodemopbouw. Lithische artefactensites zijn namelijk sterk gevoelig voor verstoringen of erosie. Het verwachtingsmodel toont aan dat er een middelhoge trefkans is voor vuursteenvindplaatsen binnen het hele onderzoekstracé. Binnen de openbare weg kan enkel een mechanisch booronderzoek plaats grijpen en dit na kernboringen in de aanwezige asfalt. Gezien de lage gaafheid wordt het onderzoek daar niet als nuttig of noodzakelijk beschouwd.

Tijdens een **oppervlaktekartering** wordt een gebied raaigewijs belopen op zoek naar vondstmateriaal aan de oppervlakte. Het plangebied is in gebruik als openbare weg. De vondstzichtbaarheid is bijgevolg nihil. Het nut van een oppervlaktekartering kan bijgevolg niet worden bewezen. Het onderzoek is volledig onschadelijk, maar doordat er hier absoluut geen sluitende onderzoeksresultaten mee geboekt kunnen worden kan de noodzaak niet bepaald worden.

Een **geofysisch onderzoek** spoort anomalieën in de bodem op, maar de resultaten dienen nog geverifieerd te worden door een proefsleuvenonderzoek. In dit geval zou een geofysisch onderzoek grondsporen zoals paalkuilen, afvalkuilen, beerputten en waterputten kunnen opsporen. Doordat enkel gebruik wordt gemaakt van elektrische en magnetische pulsen die de grond worden ingestuurd is het geen schadelijke methode. Aangezien de kennisvermeerdering van het onderzoek niet kan worden gestaafd kan dit de kosten voor dit onderzoek niet verantwoorden. Er is bijgevolg geen noodzakelijkheid.

Gezien een landschappelijk booronderzoek niet noodzakelijk wordt geacht worden een **verkennend archeologisch booronderzoek**, een **waarderend archeologisch booronderzoek** en een **proefputtenonderzoek** evenmin noodzakelijk geacht.

Een **proefsleuvenonderzoek** is de meest geschikte methode om zowel nederzettingsresten vanaf het neolithicum tot en met de volle middeleeuwen als sporen van begraving vanaf het neolithicum tot en met de late middeleeuwen vast te stellen. Door middel van een graafmachine wordt op steekproefgewijze methode de verstoorde bovengrond verwijderd en wordt onderzocht of er antropogene sporen aanwezig zijn. Een proefsleuvenonderzoek kan een voorname kenniswinst opleveren inzake de kartering en waardering van eventueel aanwezige archeologische resten. Het plangebied is in gebruik als openbare weg, waardoor het niet wenselijk is om op voorhand reeds de verharding op te breken. Ook wordt gezien de lange, smalle vorm van het plangebied, een onderzoek niet als nuttig beschouwd. Indien het onderzoek correct wordt uitgevoerd is de versturende invloed beperkt. Het onderzoek wordt op basis van bovenstaande argumenten niet noodzakelijk geacht

5.4. Beantwoording onderzoeksvragen

Ter afsluiting van het bureauonderzoek worden de vooropgestelde onderzoeksvragen beantwoord:

- **Wat is het archeologisch potentieel binnen de grenzen van het plangebied?**

Het plangebied ligt op een rug in het landschap tussen de valleien van de Mombeek en de Winterbeek. In het zuiden komen lemige afzettingen voor, in het noorden gaat dit over naar zandlemige afzettingen. Een deel van het tracé loopt doorheen een droogdal. In deze afzettingen heeft zich een gevlekte en verbrokkelde dan wel een textuur B-horizont ontwikkeld.

Volgens historische kaarten werd de omgeving gekenmerkt door akkerland. Een voorloper van de huidige Oudeweierenstraat en Leopold III-straat liep ten westen van het huidige tracé. De Baron A. De Heusch had wel reeds zijn huidige verloop.

In de wijde omgeving komen verschillende archeologische waarnemingen voor die voornamelijk dateren in de Romeinse periode.

Op basis van het bureauonderzoek werd er een trefkans opgesteld. Er werd een middelhoge trefkans opgesteld voor vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars. Daar is wel een lage gaafheid van toepassing.

Voor nederzettingsresten en sporen van begraving vanaf het neolithicum tot en met de volle middeleeuwen werd er een hoge trefkans toegekend. Voor de late middeleeuwen, werd een middelhoge trefkans toegekend. Jongere resten werden niet verwacht. Ook hier wordt de gaafheid eerder laag tot zelfs slecht beschouwd.

- **Wat is de impact van de geplande werken?**

In de nabij toekomst zal er binnen de Baron A. de Heuschstraat, de Oudeweierenstraat en de Leopold III-straat, een tracé met een lengte van 1726 m, een gescheiden rioleringsstelsel worden gerealiseerd. De aanzetdieptes van de DWA en RWA variëren van 1.47 tot circa 2.78 m beneden het maaiveldniveau. Nadien zal de wegenis heraangelegd worden. De aanzetdiepte daarvan bedraagt 63 cm. De fietspaden krijgen een aanzetdiepte die varieert van 46 tot 51 cm.

Samengevat kan er gesteld worden dat er een grote impact is op de ondergrond.

- **Is een vervolgonderzoek noodzakelijk?**

In de voorgaande uitgebreide bureaustudie werden alle voorhanden zijnde historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen onderzocht in combinatie met de door de opdrachtgever aangeleverde bouwplannen en het huidige terreingebruik. Op basis hiervan stelt Condor Archaeological Research vast dat hierbij ter plaatse van de wegenis voldoende informatie gegenereerd is om de mogelijke impact van de werkzaamheden op eventueel aanwezige archeologische vondsten en sporen aan te tonen. Ondanks dat eventuele vindplaatsen niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten wordt verder onderzoek niet geadviseerd gezien de reeds aanwezige verstoring binnen het tracé. Daarenboven wordt er ook rekening gehouden met het feit dat de weg, die lang en smal is, zelfs bij het aantreffen van enkele sporen, geen enkel inzicht biedt op het onderlinge verband van deze sporen. Vergelijk het met een brede proefsleuf. Er kan wel erkend worden dat er een vindplaats is, maar de open gelegde oppervlakte is te beperkt op het groter geheel van een eventueel vindplaats te begrijpen. De mogelijke kenniswinst zou zo beperkt zijn, en de doorlooptermijn van werken op

het openbaar domein te groot. Er is te weinig sociaal en sociaal-economisch draagvlak om te eventueel beperkte kenniswinst te verantwoorden.

Het bureauonderzoek wordt daardoor aangevuld met een programma van maatregelen voor vrijgave.

6. Samenvatting

De Baron A. de Heuschstraat, de Oudeweierenstraat en de Leopold III-straat te Vliermaalroot zal weldra voorzien worden van een gescheiden rioleringsstelsel gevolgd door de aanleg van nieuwe wegenis. Alvorens de nieuwe wegenis en nutsvoorzieningen te realiseren, zal het huidige wegtracé ontmanteld worden.

Het plangebied ligt op een rug in het landschap tussen de valleien van de Mombeek en de Winterbeek. In de diepe ondergrond komen mariene afzettingen voor die behoren tot de Formatie van Borgloon en Bilzen. Hier hebben zich eolische afzettingen over afgezet. In het noorden gaat het om zandlemige afzettingen, in het zuiden om lemige afzettingen. Volgens de bodemkaart komen er bodems met een sterk gevlekte en verbrokkelde textuur B dan wel een structuur B-horizont voor.

Op de historische kaarten herkennen we een voorloper van de Oudeweierenweg en de Leopold III-straat die ten westen van het huidige tracé liep. De Baron A. de Heuschstraat heeft altijd al zijn huidige loop gekend. Langs de rijweg kunnen spordische bebouwing herkend worden.

In de wijde omgeving zijn verschillende vindplaatsen gekend waarbij er een sterke aanwezigheid is van Romeinse vindplaatsen.

Op basis van het bureauonderzoek werd er een trefkans opgesteld. Er werd een middelhoge trefkans voor vuursteenvindplaatsen van jager-verzamelaars. Er is wel sprake van een lage gaafheid.

Voor het tracé is er een hoge trefkans toegekend voor nederzettingsresten en sporen van begraving vanaf het neolithicum tot en met de volle middeleeuwen. Voor de late middeleeuwen, werd een middelhoge trefkans toegekend. Jongere resten werden niet verwacht. Ook hier wordt de gaafheid eerder laag tot zelfs slecht beschouwd.

Binnen de zone van de wegenis is er sprake van verstoringen binnen het wegtraject ten gevolge van de onderfundering en de afwerkklagen van de weg. Ondiepe sporen gaan hier zeker verdwenen zijn, matig diepe sporen gaan mogelijk aangetast zijn. Daarnaast is onder een deel van de straat reeds een riolering gelegen. De gaafheid wordt dan ook laag tot slecht

beschouwd. Aangezien het plangebied een zeer lange, smalle vorm heeft zijn we van mening dat de contextuele samenhang tussen de sporen moeilijk tot niet te achterhalen valt.

Het archeologisch potentieel van het wegtracé wordt op basis van bovenstaande bevindingen en analyses zeer laag ingeschat. Hierdoor wordt er dan ook geen verder archeologisch (voor)onderzoek aangeraden in welke vorm dan ook.

7. Bibliografie

Uitgegeven bronnen

De Ketelaere, S., 2017. Archeologienota. Kortesseem, Gulmerstraat (*BAAC Vlaanderen Rapport nr. 349*), Bassevelde.

De Langhe, H., Himpe, T. & P. Driesen, 2019. Archeologienota, Vliermaal, Boschelstraat 38. Verslag van Resultaten (*Aron Rapport 699*), Tongeren.

Deeben, J. & E. Rensink. 2005. Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben *et al.*(eds.), *De steentijd van Nederland* (Archeologie 11/12): 171-199.

Goossens, E., F. Gullentops en N. Vanderberghe, 1995. *Quartaairgeologische kaart van België, kaartblad 33 Sint-Truiden*, Brussel.

Hiddink, H., 2015. *De paleografie van het Maas-Demer-Scheldegebied in de Romeinse tijd op basis van de bodemkaarten van Nederland en Vlaanderen*, Amsterdam.

Holstein, C., 2020. Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Bronstraat en de Oudeweierenstraat te Kortesseem (*ABO Archeologische Rapporten 1247*), Aartselaar.

Holstein, C., 2022. Archeologienota. Ter hoogte van de Gulmerstraat en de Leenstraat te Kortesseem (*ABO Archeologische Rapporten 1760*), Aartselaar.

Holstein, C., 2022. Archeologienota. Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Bronstraat en de Oudeweierenstraat te Kortesseem (*ABO Archeologische Rapporten 1787*), Aartselaar.

Milis, S. & L. Valvekens, 2023. Nota. Oudeweierenstraat Kortesseem (*ABO Archeologische Rapporten 1874*), Hasselt.

Renes J., (1988) *De geschiedenis van het Zuid-limburgse cultuurlandschap*, Maastricht.

Van Ranst, E. & C. Sys. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van vlaanderen (schaal 1:20.000)*, Gent.

Digitale bronnen

CARTESIUS: <http://www.cartesius.be>

CARTOWEB : <http://www.cartoweb.be>

GEOPORTAAL: <https://geo.onroerenderfgoed.be>

GEOPUNT VLAANDEREN: <http://www.geopunt.be/kaart>

CAI: <https://Cai.onroerenderfgoed.be>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/14263>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/6077>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/9432>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/25162>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/3626>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/16864>

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Hoeve Nederveld [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32350> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Wegkruis [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32276> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Kasteel Ridderborn [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32349> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Kasteelpark Ridderborn [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134377> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Hoeve met losse bestanddelen [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32373> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Hoeve [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32458> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Sint-Rochuskapel [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32381> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Veldkruis [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32460> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Stal in vakwerkbouw [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32278> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Hoeve [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32254> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Alleenstaande dorpswoning [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32275> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Dorpswoning [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32274> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Burgerhuis [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/32273> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Oudeweierenstraat [online],
<https://id.erfgoed.net/waarnemingen/988149> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Kasteel Ridderborn [online],
<https://id.erfgoed.net/waarnemingen/700578> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Konijn [online],
<https://id.erfgoed.net/waarnemingen/208013> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Konijnenboomgaard 1 [online],
<https://id.erfgoed.net/waarnemingen/700582> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Coutjoulstraat I [online],
<https://id.erfgoed.net/waarnemingen/208012> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: Boschelstraat 8 [online],
<https://id.erfgoed.net/waarnemingen/700795> (geraadpleegd op 7 juni 2024).

8. Lijst met gebruikte dateringen

Ruwe datering	Verfijning 1	Verfijning 2	Verfijning 3	Precieze datering
STEENTIJD	Paleolithicum	Vroeg-paleolithicum	Vroeg-paleolithicum	1.000.000/500.000 - 250.000 jaar geleden
		Midden-paleolithicum	Midden-paleolithicum	250.000 - 38.000 jaar geleden
		Laat-paleolithicum	Laat-paleolithicum	38.000 - 12.000 jaar geleden
	Mesolithicum	Vroeg-mesolithicum	Vroeg-mesolithicum	ca. 9.500 - 7.700 v. Chr.
		Midden-mesolithicum	Midden-mesolithicum	7.700 - 7.000/6.500 v. Chr.
		Laat-mesolithicum	Laat-mesolithicum	ca. 7.000 - ca. 5.000 v. Chr.
		Finaal-mesolithicum	Finaal-mesolithicum	ca. 5.000 - ca. 4.000 v. Chr.
	Neolithicum	Vroeg-neolithicum	Vroeg-neolithicum	5.300 - 4.800 v. Chr.
		Midden-neolithicum	Midden-neolithicum	4.500 - 3.500 v. Chr.
		Laat-neolithicum	Laat-neolithicum	3.500 - 3.000 v. Chr.
		Finaal-neolithicum	Finaal-neolithicum	3.000 - 2.000 v. Chr.
METAALTIJDEN	Bronstijd	Vroege bronstijd	Vroege bronstijd	2.100/2.000 - 1.800/1.750 v. Chr.
		Midden bronstijd	Midden bronstijd	1.800/1.750 - 1.100 v. Chr.
		Late bronstijd	Late bronstijd	1.100 - 800 v. Chr.
	IJzertijd	Vroege ijzertijd	Vroege ijzertijd	800 - 475/450 v. Chr.
		Midden ijzertijd (oosten)	Midden ijzertijd (oosten)	475/450 - 250 v. Chr.
		Late ijzertijd (oosten)	Late ijzertijd (oosten)	250 - 57 v. Chr.
ROMEINSE TIJD	Romeinse tijd	Vroeg-Romeinse tijd	Vroeg-Romeinse tijd	57 v. Chr. – 69
		Midden-Romeinse tijd	Midden-Romeinse tijd	69 – 284
		Laat-Romeinse tijd	Laat-Romeinse tijd	284 – 402
MIDDELEEUVEN	Middeleeuwen	Vroege middeleeuwen	Frankische periode	5de eeuw - 6de eeuw
			Merovingische periode	6de eeuw - 8ste eeuw
			Karolingische periode	8ste eeuw - 9de eeuw
		Volle middeleeuwen	Volle middeleeuwen	10de eeuw - 12de eeuw
NIEUWE TIJD	Nieuwe tijd	Late middeleeuwen	Late middeleeuwen	13de eeuw - 15de eeuw
		16de eeuw		
		17de eeuw		
NIEUWSTE TIJD	Nieuwste tijd	18de eeuw		
		19de eeuw		
		20ste eeuw		

BIJLAGEN

Bijlage 1

Plannenlijst

Projectcode: 2024E316

Allesporenkaarten, alle vondstenkaarten en
vlakplannen

Plannummer	Type	Onderwerp	Schaal	Vervaardigingswijze	datum	Gevisualiseerd	verwijzing rapport	werkputnr	sectornr	vaknr	vlak
2024E316-1	kadasterkaart	kadasterkaart	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	kadaster				
2024E316-2	topografische kaart	Topokaart aanduiding plangebied ten opzicht van omgeving	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	topokaart				
2024E316-3	Schema	stroomschema archeologie	onbekend	digitaal	onbekend	ja	afb. 3.4.1				
2024E316-4	Grondplan	Rioleringsplan deel 1	1:500	digitaal	07/05/2024	ja	afb. 3.6.1				
2024E316-5	Grondplan	Rioleringsplan deel 2	1:500	digitaal	07/05/2024	ja	afb. 3.6.2				
2024E316-6	Grondplan	Wegenisplan deel 1	1:500	digitaal	07/05/2024	ja	afb. 3.6.3				
2024E316-7	Grondplan	Wegenisplan deel 2	1:500	digitaal	07/05/2024	ja	afb. 3.6.4				
2024E316-8	Snedes	Typedwarsprofielen	1:50	digitaal	07/05/2024	ja	afb. 3.6.5				
2024E316-9	Bodemgebruikskaart	Bodemgebruikskaart	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.1.1				
2024E316-10	Landschappenkaart	Traditionele landschappen	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.3.1				
2024E316-11	Hoogtekaart	Digitaal hoogtemodel	1:6000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.3.2				
2024E316-12	Hoogtekaart	Terreinsnede	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.3.3				
2024E316-13	Geologische kaart	Tertiair geologische kaart	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.3.4				
2024E316-14	Geologische kaart	kwartair geologische kaart	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.3.5				
2024E316-15	Bodemkaart	Bodemkaart	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.3.6				
2024E316-16	Bodemerosiekaart	Bodemerosie per perceel	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.3.7				
2024E316-17	Historische kaart	Villaretkaart	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.1				
2024E316-18	Historische kaart	Ferraris	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.2				
2024E316-19	Historische kaart	Atlas der Buurtwegen (3 delen)	1:2000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.3				
2024E316-20	Historische kaart	Vandermaelen	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.4				
2024E316-21	Orthofoto	Orthofoto 1971	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.5				
2024E316-22	Orthofoto	Orthofoto 1986	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.6				
2024E316-23	Orthofoto	Orthofoto 2000-2003	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.7				
2024E316-24	Orthofoto	Orthofoto 2009	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.8				
2024E316-25	Orthofoto	Orthofoto 2019	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.4.9				
2024E316-26	Erfgoedwaarden	Inventarissen	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.5.1				
2024E316-27	Erfgoedwaarden	Archeologienota's en nota's	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.5.2				
2024E316-28	Archeologische waardenkaart	Archeologische waarnemingen	1:5000	digitaal	07/06/2024	ja	afb. 4.5.3				
2024E316-29	Schema	Beslissingsboom	onbekend	digitaal	onbekend	ja	afb. 5.2.1				

Bijlage 2

<

groep

infrabo

CONSTRUCTIE

BURO

groep infrabo nv

www.infrabo.nl

info@infrabo.nl

LANDSTRAAT 61

2000 WESTERLO

tel. +32 (0)14 18 31 05

fluvius

FLUVIUS CVBA

www.fluvius.be

info@fluvius.be

TRIEUWENDEWEG 8

2000 HASSELT

+32 (0) 18 55 81 20

DOSSIERNUMMER STUDIEBUREAU:

19132A

DOSSIERNUMMER OPDRACHTGEVER:

R001362

Goedgekeurd door de gemeenteraad in de zitting
VOT ———— SAT ————

Openbare aanbesteding
ONT ———— SAT ————

De algemeen directeur

De burgemeester

Ten gemeentehuize van -----

PROVINCIE
GEMEENTE

LIMBURG
KORTESSEM

OPDRACHT
OUDER WEIERENSTRAAT E.A.

DEFINITIEF ONTWERP

ONTWORPEN TOESTAND

GRONDPLAN WEGENISWERKEN

REVISIE	INDEX	DATUM	OMSCHRIJVING	PM	PV
A	-	02-10-23	indiening dossier	-	-
B	-	20-10-23	voortontwerp aanpassen	-	-
C	-	04-03-24	voortontwerp aanpassen	-	-
D	-	07-05-24	definitief ontwerp	WME	NNN
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

SCHAAL

1:500

OPP.

1.37m²

PLAN NR.

3.4.2-8

